

ათასწლეულის გამოწვევის ფონდი - საქართველო

პროფესიული განათლება ეკონომიკის განვითარებისთვის

საგრანტო კონკურსი პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებებისთვის

მოთხოვნა განაცხადის წარდგენაზე

წარმდგენი ორგანიზაცია:

PEM Consult

Aarhus TECH International (DK) და ICON Institute (GER) პარტნიორობით

მოთხოვნა განაცხადის წარდგენაზე

კონკურსის #: MCA-GEORGIA-PICG-2015-09-14-01

ათასწლეულის გამოწვევის ფონდი - საქართველო

საქართველოს მთავრობის სახელით

ამერიკის შეერთებული შტატების დაფინანსებით

ათასწლეულის გამოწვევის კორპორაციის მხარდაჭერით

***

საგრანტო კონკურსი პროფესიული საგანმანათლებლო
დაწესებულებებისთვის

სარჩევი

1	საგრანტო კონკურსი პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებებისთვის	1
1.1	შესავალი.....	1
1.2	პროგრამის ამოცანები	2
1.3	მოსალოდნელი შედეგები.....	3
1.4	საგრანტო ბიუჯეტი	3
2	დასაშვები საგრანტო განაცხადები.....	5
2.1	განმცხადებლების უფლებამოსილება: ვის შეუძლია განაცხადის წარდგენა	5
2.2	დასაშვები პროექტები	10
2.3	დასაშვები აქტივობები.....	11
2.4	დაუშვებელი აქტივობები.....	14
2.5	დასაშვები სამიზნე ჯგუფები.....	15
2.6	მისაღები ხარჯები.....	15
2.7	აპლიკანტების და გრანტის ბენეფიციართა ტრენინგი და მათი შესაძლებლობების გაძლიერება	17
3	კონკურსის გამოცხადება, განაცხადების წარდგენისა და შერჩევის პროცესი.....	20
3.1	საინფორმაციო, გაცნობითი და სამუშაო შეხვედრები.....	20
3.2	კონცეფციების წარდგენა	23
3.3	სრული აპლიკაციის წარდგენა	24
3.4	კონცეფციების შეფასება.....	28
3.5	სრული განაცხადების შეფასება.....	32
3.6	შეტყობინების პროცედურა, საგრანტო ხელშეკრულებაზე მოლაპარაკება და ხელმოწერა.....	42
3.7	სავარაუდო განრიგი	42
4	გრანტის განხორციელების პირობები	44
4.1	საგრანტო ხელშეკრულება.....	44
4.2	საგრანტო პროგრამის ფინანსური დოკუმენტაცია	45
4.3	MCC შესყიდვების პრინციპები.....	46
4.4	ქვეკონტრაქტორების უფლებამოსილება.....	46
4.5	PICG საერთო საკითხებთან დაკავშირებული მოთხოვნები.....	46
4.6	გადახდა.....	52
4.7	დამატებითი ინფორმაცია	53

აბრევიატურები

CV	Curriculum Vitae / რეზიუმე
EMIS	Educational Management Information System / განათლების მართვის საინფორმაციო სისტემა
ESIDA	Educational and Scientific Infrastructure Development Agency / საგანმანათლებლო და სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის განვითარების სააგენტო
ESMS	Environmental and Social Management System (of MCA-Georgia) / გარემოსა და სოციალური მართვის სისტემა
ESP	Environment and Social Performance / გარემო და სოციალური საკითხები
EU	European Union / ევროკავშირი
GoG	Government of Georgia / საქართველოს მთავრობა
GS	Grant Scheme / საგრანტო სქემა
HE	Higher Education / უმაღლესი განათლება
HRD	Human Resources Development / ადამიანური რესურსების განვითარება
IFC	International Finance Corporation (World Bank) / საერთაშორისო ფინანსური კორპორაცია
IR	Inception Report / საწყისი ანგარიში
ISWD	Industry-Led Skills and Workforce Development (project) / პროფესიული განათლება ეკონომიკის განვითარებისთვის (პროექტი)
LLL	Lifelong Learning / მთელი ცხოვრების განმავლობაში განათლების მიღება
MCAG	Millennium Challenge Account – Georgia / ათასწლეულის გამოწვევის ფონდი - საქართველო
MCC	Millennium Challenge Corporation / ათასწლეულის გამოწვევის კორპორაცია
MES	Ministry of Education and Science / განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო
NCEQE (EQE)	National Centre for Educational Quality Enhancement / განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრი

NQ	National Qualification / ეროვნული კვალიფიკაცია
NQF	National Qualifications Framework / ეროვნული საკვალიფიკაციო ჩარჩო
OHS	Occupational health and safety / პროფესიული ჯანმრთელობა და უსაფრთხოება
OS	Occupational standard / პროფესიული სტანდარტი
PICG	Program Improvement Competitive Grants / საგრანტო კონკურსი პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებებისთვის
PR	Public Relations / საზოგადოებასთან ურთიერთობა
OVI	Objectively Verifiable Indicator / ობიექტურად შემოწმებადი ინდიკატორი
QA	Quality Assurance / ხარისხის უზრუნველყოფა
SGI	Social and Gender Integration / სოციალური და გენდერული ინტეგრაცია
SGIP	Social and Gender Integration Plan / სოციალური და გენდერული ინტეგრაციის გეგმა
STEM	Science, Technology, Engineering and Mathematics / საბუნებისმეტყველო, ტექნოლოგიური, საინჟინრო და მათემატიკური მეცნიერებები
TAT	Technical Assistance Team / ტექნიკური დახმარების გუნდი
TEP	Technical Evaluation Panel / ტექნიკური შეფასების კომისია
ToR	Terms of Reference / პირობების აღწერა
TVET	Technical and Vocational Education and Training / პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულება
UNDP	United Nations Development Programme / გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის განვითარების პროგრამა
USAID	United States Agency for International Development / ა.შ.შ. საერთაშორისო განვითარების სააგენტო
VAT	Value Added Tax / დამატებითი ღირებულების გადასახადი
WB	World Bank / მსოფლიო ბანკი

1 საგრანტო კონკურსი პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებებისთვის

1.1 შესავალი

ამერიკის შეერთებულ შტატებსა და საქართველოს შორის, 2013 წლის 16 ივნისს ხელი მოეწერა ათასწლეულის გამოწვევის კომპაქტს, რომელიც დაეხმარება საქართველოს ეკონომიკურ ზრდასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი პრობლემების აღმოფხვრაში, ზოგადი განათლების, პროფესიული განათლებისა (TVET) და უმაღლესი განათლების სფეროებში სტრატეგიული ინვესტიციების განხორციელების და ხარისხის გაძლიერების კუთხით. კომპაქტის ფარგლებში ძირითადი აქცენტები საბუნებისმეტყველო, საინჟინრო, ტექნოლოგიების, მათემატიკური (STEM) მეცნიერებებისა და უნარების განვითარებას დაეთმობა.

საქართველოს მთავრობამ ათასწლეულის გამოწვევის ფონდი - საქართველო (MCA-Georgia) დააფუძნა, რომელიც კომპაქტის ზედამხედველობაზე, მენეჯმენტსა და განხორციელებაზე არის პასუხისმგებელი.

“პროფესიული განათლება ეკონომიკის განვითარებისთვის“ (ISWD) 16 მილიონი ა.შ.შ დოლარის ღირებულების პროექტია, რომელიც კომპაქტის ფარგლებში ხორციელდება და რომლის მიზანია გააუმჯობესდეს კავშირი შრომის ბაზარზე მოთხოვნად უნარებსა და ადგილობრივი ბაზრის შესაბამისი ტექნიკური უნარებით აღჭურვილ მოქალაქეებს შორის. აუცილებელია ტექნიკური და პროფესიული განათლების სფეროში ინვესტირება, რათა ბიზნესის მოთხოვნა კვალიფიცირებულ მუშახელზე დაკმაყოფილდეს იმ პოტენციური ბენეფიციარების მომზადებით, რომლებსაც სხვა შემთხვევაში არ ექნებოდათ განათლების მიღების შესაძლებლობა.

პროექტს ოთხი ძირითადი კომპონენტი გააჩნია:

- საგრანტო კონკურსი პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებებისთვის
- პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების გაძლიერება საუკეთესო პრაქტიკის გამოვლენის გზით;
- პროფესიული განათლების პოლიტიკის გაძლიერება;
- ყოველწლიური კონფერენციის ორგანიზება პროფესიული განათლების პოპულარიზაციის მიზნით.

პროექტის კომპონენტები ერთმანეთთან მჭიდროდაა დაკავშირებული, რაც უზრუნველყოფს ISWD პროექტის საერთო მიზნების მიღწევას.

გრანტების კომპონენტი ორი ქვეკომპონენტის მეშვეობით განხორციელდება: საგრანტო კონკურსი პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებებისთვის და პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების გაძლიერება საუკეთესო პრაქტიკის გამოვლენის გზით;

ეს კონკრეტული მოთხოვნა განაცხადების წარდგენაზე (RfP) მხოლოდ პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებებისთვის კონკურსის კომპონენტს ეხება.

1.2 პროგრამის ამოცანები

- კონკურენტული პროცესის უზრუნველყოფა ქართული პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებებიდან ინოვაციური, ბიზნესზე ორიენტირებული წინადადებების მისაღებად, ინდუსტრიის საჭიროებებზე მორგებული ახალი პროგრამების ჩამოყალიბება ან არსებული პროგრამების გაუმჯობესება და ახალი მექანიზმების შექმნა, რომელიც წახალისებს მდგრადი, ინოვაციური, პროგრამების განვითარებას და ხელს შეუწყობს საქართველოში მიმდინარე პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების რეფორმის წარმატებული მაგალითების შექმნას.
- პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების კურსდამთავრებულთა დასაქმების მაჩვენებლების და ხელფასების ზრდა.

კონკრეტული ამოცანები:

- ახალი, ინოვაციური პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების შექმნა ან არსებულის გაძლიერება. პროგრამების შემუშავება საქართველოში მოქმედი პროფესიული საგანმანათლებლო კანონმდებლობის ფარგლებში უნდა მოხდეს.¹ პროგრამები მოდულურ პრინციპზე უნდა იყოს აწყობილი და სამუშაო/პრაქტიკაზე დაფუძნებულ სასწავლო მიდგომას უნდა იყენებდეს. პროგრამები საბუნებისმეტყველო, საინჟინრო, ტექნოლოგიურ და მათემატიკურ, (STEM) ასევე სოფლის მეურნეობისა თუ ტურიზმის სფეროში უნდა ხორციელდებოდეს პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების მიერ დამტკიცებული სტრატეგიის მიხედვით.
- საჯარო და კერძო პარტნიორთაშორისი ურთიერთობების განვითარება ადგილობრივ და საერთაშორისო დონეზე პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების კუთხით.
- საქართველოში პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებში მიმდინარე რეფორმებში წამყვანი მაგალითების დამკვიდრება.

საერთო ამოცანები:

- პროგრამის ფარგლებში დაფინანსებული ყველა პროექტის მიერ გარემოსა და სოციალური დაცვის უზრუნველყოფა, პროფესიული ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების სტანდარტის დაცვა.

¹ აღსანიშნავია, რომ კანონი შეიძლება შეიცვალოს, რათა აისახოს მიმდინარე სისტემური ცვლილებები.

- სოციალური და გენდერული ჩართულობის უზრუნველყოფა ინოვაციური სოციალური და გენდერული ინტეგრაციის მიდგომების გამოყენებით და სტერეოტიპების გვერდის ავლით.

1.3 მოსალოდნელი შედეგები

- ჩამოყალიბებულია ინოვაციური და ეფექტური მიდგომები დასაქმებაზე ორიენტირებული უნარების გამომუშავების კუთხით, რომელიც ახალი ან არსებული პროფესიული საგანმანათლებლო და საგრანტო პროგრამების დაფინანსებით განხორციელდა.
- პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებს აქვთ მოტივაცია იმუშაონ ადგილობრივ და საერთაშორისო ბიზნეს სფეროსთან, რაც პირველადი დაფინანსებისა და ტექნიკური დახმარების მეშვეობითაა შესაძლებელი, რათა დაძლეულ იქნას ბაზარზე შესვლის ფინანსური და შესაძლებლობებთან დაკავშირებული ბარიერები, განსაკუთრებით საბუნებისმეტყველო, ტექნიკურ, საინჟინრო, მათემატიკურ, სოფლის მეურნეობისა და ტურიზმის სფეროებში.
- შექმნილია ახალი ან გაუმჯობესებულია არსებული პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამები, რომლებსაც შედეგად განსაზღვრული კვალიფიკაცია მოყვება (მაგ., ხარისხი ან დიპლომი, რომელიც განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის მიერაა აღიარებული და/ან საერთაშორისო დონეზე აღიარებული სერტიფიკატი, რომელიც ასევე შეადგენს კვალიფიკაციის მიმნიჭებელი შესაბამისი პროგრამის ნაწილს ან დაკავშირებულია მასთან).

1.4 საგრანტო ბიუჯეტი

საგრანტო კომპონენტისთვის გამოყოფილი მთლიანი თანხა დაახლოებით 12 მილიონ ა.შ.შ. დოლარს შეადგენს.

საგრანტო განაცხადების ხარისხისა და რაოდენობიდან, ასევე საგრანტო ბიუჯეტიდან გამომდინარე, კომპაქტის მოქმედების ფარგლებში სამი საგრანტო კონკურსი გამოცხადდება.

თითო პროექტის მინიმალური საგრანტო თანხა 300,000 ა.შ.შ. დოლარია, ხოლო მაქსიმალური - 3,000,000 ა.შ.შ. დოლარი.

საგრანტო განაცხადში, რომლის ბიუჯეტი 1,000,000 ა.შ.შ. დოლარს აღემატება, უნდა მონაწილეობდეს საერთაშორისო პარტნიორი კომპანი(ებ)ი და/ან საერთაშორისო საგანმანათლებლო ინსტიტუტები. უპირატესობა ისეთ კომპანიებს მიენიჭებათ, რომლებიც ადგილობრივი შრომის ბაზრის საჭიროებებს პასუხობენ და თანამშრომლობენ საერთაშორისო კომპანიებთან თუ/ან პროფესიული განათლების პროვაიდერებთან,

რომლებსაც საერთაშორისო დონეზე აღიარებული სერტიფიკატის წარდგენა შეუძლიათ. რაც შეეხება განაცხადების შეფასებას, უპირატესობა ისეთ პროექტებს მიენიჭება, რომელთა რეალიზაციის შედეგად ორმხრივი, ერთობლივი ან ორმაგი კვალიფიკაციის მინიჭება იქნება შესაძლებელი.

2 დასაშვები საგრანტო განაცხადები

იმისათვის, რომ საგრანტო განაცხადი დასაშვები იყოს, გრანტი:

- ხელს უნდა უწყობდეს პროექტს, რომელიც ქმნის ახალს ან აუმჯობესებს არსებულ პროფესიულ პროგრამას ან კურსს, პასუხობს ბიზნესის საჭიროებებს და მის მოთხოვნებზე არის ორიენტირებული.
- უნდა უზრუნველყოფდეს განსაზღვრული კვალიფიკაციის მინიჭებას (მაგ., ხარისხი ან დიპლომი, რომელიც განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის მიერაა აღიარებული და/ან საერთაშორისო დონეზე აღიარებული სერტიფიკატი).

პროექტების მეშვეობით უნდა ამაღლდეს პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების კურსდამთავრებულთა დასაქმების მაჩვენებლები და გაიზარდოს მათი შემოსავლები.

პროგრამები:

- უნდა ქმნიდნენ ინოვაციურ მოდელებსა და პრაქტიკას, სადაც პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებში გოგონებისა და სოციალურად დაუცველი ადამიანების უფრო მეტი რაოდენობა იქნება ჩართული.
- უნდა ითვალისწინებდეს პროფესიული ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების სტანდარტებს სასწავლო პროგრამების შექმნის, სწავლებისა და პრაქტიკული გამოყენების პროცესში.

მიღებული შედეგები ათასწლეულის კომპაქტის ვადის გასვლის შემდეგაც მდგრადი უნდა იყოს, ხოლო მდგრადობის გეგმა შეფასებისა და შერჩევის ერთ-ერთი მთავარი კრიტერიუმი იქნება.

ამ დოკუმენტში ასევე წარმოდგენილია პარტნიორების უფლებამოსილებები, მათი აქტივობებისა და სხვადასხვა ტიპის ხარჯების კრიტერიუმები.

2.1 კრიტერიუმები განმცხადებლისთვის: ვის შეუძლია განაცხადის წარდგენა

2.1.1 საგრანტო კონკურსის ფარგლებში უფლებამოსილი ორგანიზაციები

საგრანტო პროგრამაში მონაწილეობის მიღება შეუძლიათ ტექნიკური და პროფესიული განათლების საჯარო თუ კერძო პროვაიდერებსა თუ უნივერსიტეტებს, საჯარო თუ კერძო კომპანიებს, პროფესიულ ორგანიზაციებს, არასამთავრობო ორგანიზაციებსა თუ პროფესიული განათლების სფეროში მოღვაწე სხვა დაწესებულებებს. პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების განმცხადებლები, რომლებსაც განაცხადის წარდგენის მომენტისათვის არ გააჩნიათ განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის ავტორიზაცია, ვალდებული არიან ამგვარი ავტორიზაცია გრანტის მიმღებად შერჩევიდან სამი თვის განმავლობაში მიიღონ.

ახალშექმნილ პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებს მოეთხოვებათ აჩვენონ პროგრამის მდგრადობა მჭიდრო პარტნიორული ურთიერთობით ბაზარზე უკვე კარგად ჩამოყალიბებულ ორგანიზაციებთან, უკვე მოქმედ საწარმოებთან და/ან არსებულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან. მათ ასევე უნდა წარმოადგინონ 5 წელზე გათვლილი პარტნიორული გეგმა, პროექტში ჩართული პარტნიორების თანადაფინანსება (კონტრიბუცია) და მიუთითონ თუ რა სარგებელი შეიძლება პროგრამამ მიიღოს თანადაფინანსების გზით. საგრანტო ხელშეკრულების ხელმოწერის მომენტისთვის ყველა პოტენციურმა გრანტიორმა უნდა დაადასტუროს, რომ აქვს შესაბამისი ავტორიზაცია, ან კონსორციუმს ჰყავს ავტორიზაციის მქონე წამყვანი პარტნიორი (ან საერთაშორისო სერტიფიკაცია). ახალშექმნილი პროვაიდერების შემთხვევაში, წარმოდგენილი პროგრამები შედგენილი უნდა იყოს საქართველოში დამტკიცებული პროფესიული სტანდარტების მიხედვით.

უფლებამოსილი ორგანიზაციების ტიპები:

- პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულება, საჯარო ან კერძო ორგანიზაციები;
- საჯარო თუ კერძო კომპანიები;
- პროფესიული ორგანიზაციები;
- არასამთავრობო ორგანიზაციები;

განმცხადებლები, წამყვანი ორგანიზაციები და პარტნიორები უნდა იყვნენ საქართველოს ან სხვა ქვეყნის კანონმდებლობის შესაბამისი წესით დაფუძნებული და რეგისტრირებული ორგანიზაციები. მთავარი გრანტის მიმღები ორგანიზაციები თავიანთ პარტნიორებთან ერთად უნდა იყვნენ პასუხისმგებლები პროექტის მომზადებასა და მართვაზე და არ უნდა წარმოადგენდნენ შუამავლებს.

ამ საგრანტო სქემის ფარგლებში დაფინანსებას მიიღებენ მხოლოდ ის ორგანიზაციები, რომლებიც პროექტის მიმდინარეობის პროცესში მოიაზრებენ სოფლის მეურნეობის, ტურიზმის, საბუნებისმეტყველო, საინჟინრო, ტექნიკურ და მათემატიკურ სფეროში ახალი/განახლებული და ინოვაციური სასწავლო პროგრამებისა და კურსების აკრედიტაციას.

უპირატესობა მე-4 და მე-5 დონეს მიენიჭება, თუმცა, ზოგ შემთხვევაში მე-3 დონის პროგრამაც შესაძლოა დაფინანსდეს¹.

განაცხადი დასაბუთებული უნდა იყოს შრომის ბაზრის საჭიროებების სიღრმისეული ანალიზით და უნდა ითვალისწინებდეს ახალ პროფესიულ კურსებზე ბაზრის მოთხოვნებს და მათ სარგებელს.

კონსორციუმის შემთხვევაში (პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებთან თუ ასოციაციასთან პარტნიორობა) მთავარი განმცხადებელი პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულება უნდა იყოს. მხარეებმა განაცხადთან ერთად წინასწარ ხელმოწერილი პარტნიორობის შეთანხმებაც უნდა წარმოადგინონ ინგლისურ და ქართულ ენებზე, სადაც ჩამოყალიბებული უნდა იყოს პროექტის მართვისა და პარტნიორობის რეგულაციები, მათი

როლებისა და წვლილის აღწერა და ფუნქციების განაწილება მხარეებს შორის პროექტის კონკრეტულ აქტივობებთან და მისაღწევ შედეგებთან მიმართებაში. ამის გარდა, წინადადებაში მითითებული უნდა იყოს პარტნიორობის წარმომადგენლობა და წარმომადგენლის უფლებამოსილება, პარტნიორობის მენეჯმენტის ადგილმდებარეობა, პროექტის ოფისის მისამართი და საკონტაქტო დეტალები.

არ არის შეზღუდული ერთი ორგანიზაციის მიერ რამდენიმე განაცხადში მონაწილეობა. თუმცა, წამყვანი განმცხადებლის სახით ორგანიზაციას მხოლოდ ერთი განაცხადის წარდგენა შეუძლია. ასევე არ არის შეზღუდული კონსორციუმში ავტორიზებული პარტნიორების რაოდენობა, ხოლო პარტნიორებს რამდენიმე პროექტში შეუძლიათ მონაწილეობის მიღება.

ტექნიკური შეფასების კომისიის მიერ დამტკიცებული პროექტი რიგითობის/რანჟირების წესით კლასიფიკაციას გაივლის და შესაბამისად დაფინანსდება. ტექნიკური შეფასების კომისია განიხილავს მხოლოდ იმ პროექტებს, რომლებმაც დაწესებული მინიმალური ზღვარი გადალახეს. თუ განხილვის დროს პროექტი უარყოფილი იქნა, მაშინ რანჟირების სიაში მყოფი მომდევნო პროექტი განიხილება დასაფინანსებლად. ეს პროცესი გაგრძელდება მანამ, სანამ დაფინანსება არ ამოიწურება.

ერთ საპროექტო განაცხადში შესაძლოა გათვალისწინებული იყოს სხვადასხვა კვალიფიკაციასთან დაკავშირებული ერთზე მეტი პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის შექმნა. თუ შემოთავაზებული ახალი სასწავლო პროგრამისთვის ჯერ არ არსებობს შესაბამისი კვალიფიკაცია, ასეთ შემთხვევაში განაცხადი უნდა ითვალისწინებდეს შესაბამისი პროფესიული სტანდარტისა თუ ეროვნული კვალიფიკაციის მოთხოვნებს განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის ამჟამინდელი რეგულაციებისა და მეთოდოლოგიის მიხედვით.

განაცხადში მონაწილეობის მიღება პარტნიორების სახით საერთაშორისო კომპანიებსა თუ საგანმანათლებლო დაწესებულებებსაც შეუძლიათ. ამგვარი ორგანიზაციების მონაწილეობა სავალდებულოა 1,000,000 ა.შ.შ. დოლარზე მეტი ღირებულების პროექტებში. მიუხედავად იმისა, რომ სასურველია, განმცხადებლებს ჰყავდეთ საერთაშორისო პარტნიორები, 1,000,000 ა.შ.შ. დოლარზე მეტი თანხის მოთხოვნის შემთხვევაში მათ მკაფიოდ უნდა ჰქონდეთ განსაზღვრული პარტნიორი საერთაშორისო კომპანიებისა თუ საგანმანათლებლო დაწესებულებების ჩართულობის გეგმა, მასშტაბი, სარგებელი, და პარტნიორების წვლილი.

განმცხადებლის (მთავარი განმცხადებლისა და პარტნიორების) საშუალო წლიური ბრუნვა ბოლო ორი აუდიტის მიერ შემოწმებული ფინანსური წლისთვის უნდა უდრიდეს ან აღემატებოდეს მოთხოვნილ საგრანტო თანხას.

წარმოდგენილი თანადაფინანსება პროექტის ამოცანების მიღწევას უნდა ემსახურებოდეს. თანადაფინანსება შეიძლება იყოს როგორც ფულადი, ასევე არაფულადი სახის და \$ 300,000 - დან 1,000,000 -მდე ა.შ.შ. დოლარის ღირებულების გრანტებისათვის უნდა შეადგენდეს სულ მცირე 10%, ხოლო \$1,000,000-დან \$ 3,000,000-მდე ა.შ.შ. დოლარის ღირებულების

გრანტებისთვის უნდა იყოს არანაკლებ 15%. ათასწლეულის გამოწვევის კორპორაციის მიერ დაწესებული ქვეყნის კონტრიბუციის გაიდლაინების მიხედვით (<http://www.state.gov/documents/organization/232094.pdf> თანადაფინანსება პროექტის ამოცანების შესრულებას უნდა ემსახურებოდეს და პირდაპირ უჭერდეს მხარს პროექტის აქტივობების განხორციელებას.

ფინანსური კონტრიბუცია შესაძლოა არალიმიტირებული იყოს: ნაღდი ფული, გრანტები, სესხები (ძირი და პროცენტი), საბანკო გრანტები და სხვა ფინანსური ინსტრუმენტები, რომელიც განმცხადებელს შეუძლია უზრუნველყოს საკუთარი რესურსით ოღონდ არა-ა.შ.შ. სამთავრობო თუ არასამთავრობო დონორისგან.

არაფულადი სახის კონტრიბუცია შესაძლოა იყოს საქონელი, მომსახურება, შრომა, სწავლება, დანადგარები, მასალები, მიწა და ნაქირავები ქონება, რომელსაც განმცხადებელი უზრუნველყოფს. არაფულადი სახის კონტრიბუციის ღირებულება განაცხადის შერჩევის პროცესის დროს გამოთვლილი იქნება საქონლის, მომსახურებისა თუ შრომის სავარაუდო ღირებულების მიხედვით, შეფასდება მისი მიზნობრიობა და პროექტთან შესაბამისობა. არაფულადი სახის კონტრიბუციის ღირებულება სამართლიანი საბაზრო ფასის მიხედვით დადგინდება.

თანადაფინანსებასთან დაკავშირებული ყველა კონტრიბუცია, ფულადი თუ არაფულადი სახის, მისაღებია იმ შემთხვევაში, თუ ამგვარი კონტრიბუცია ყველა ქვემოთ ჩამოთვლილ კრიტერიუმს აკმაყოფილებს:

- კონტრიბუციის შემოწმება შესაძლებელია განმცხადებლის საბუღალტრო ჩანაწერებიდან და არ წარმოადგენს სხვა გრანტისთვის ჩადებულ კონტრიბუციას.
- კონტრიბუცია საჭიროა და შესაბამისია პროექტის ამოცანების სწორად და ეფექტურად განხორციელებისთვის.
- კონტრიბუცია დაშვებულია ათასწლეულის გამოწვევის კორპორაციის ხარჯების პრინციპების მიხედვით და ამ კონტრიბუციის გადახდა არ ხდება ა.შ.შ მთავრობის მიერ დაფინანსებული სხვა გრანტის ან სესხის თანხიდან.

მნიშვნელოვანი:

საგრანტო პროგრამის მიზნებისთვის ჩამოყალიბებული პარტნიორობა სავალდებულო არ არის სასამართლოში იყოს რეგისტრირებული. მხარეებმა (განმცხადებელმა და ყველა პარტნიორმა ორგანიზაციამ) განაცხადის შემოტანამდე ხელი უნდა მოაწერონ პარტნიორულ შეთანხმებას. იმ შემთხვევაში, თუ განმცხადებელი მიიღებს გრანტს, საგრანტო კონტრაქტის ხელმოწერამდე პარტნიორებმა ნოტარიალურად დამოწმებული საპარტნიორო შეთანხმება ინგლისურ და ქართულ ენებზე უნდა წარმოადგინონ, სადაც მკაფიოდ იქნება განსაზღვრული პროექტის მართვისა და პარტნიორობის რეგულაციები, როლებისა და

წვლილის აღწერა, დანაწილება მხარეებს შორის, ძირითადი ფუნქციები და პასუხისმგებლობები პროექტის კონკრეტულ აქტივობებთან და მისაღწევ შედეგებთან მიმართებაში. ამის გარდა უნდა იყოს აღწერილი პარტნიორობის წარმომადგენლობა, წარმომადგენლის უფლებამოსილება, პარტნიორობის მენეჯმენტის ადგილმდებარეობა, პროექტის ოფისის მისამართი და საკონტაქტო დეტალები.

2.1.1.1 გრანტის მიღება შემდეგი ტიპის ორგანიზაციებს არ შეუძლიათ:

- პოლიტიკურ პარტიებს, ჯგუფებსა თუ დაწესებულებებს, ან მათ ფილიალებსა თუ შვილობილ ორგანიზაციებს;
- ორგანიზაციებს, რომლებიც არადემოკრატიული პოლიტიკისა თუ არაკანონიერი საქმიანობის ადვოკატირებას და ხელშეწყობას ეწევიან;
- ნებისმიერი ორგანიზაცია, რომლის მენეჯმენტსა თუ თანამშრომლებს შორის არის პირი ან დაწესებულება, რომელიც მსოფლიო ბანკის მიერ მხარდაჭერილი შესყიდვების პროცედურებიდან მოხვდა შავ სიაში, ან მოიხსნა და აკრძალა მონაწილეობა ა.შ.შ ფედერალური მთავრობის მიერ დაფინანსებულ შესყიდვებში, ან მსგავსი საქმიანობა რაიმე ფორმით აკრძალა რომელიმე ა.შ.შ. კანონით, აღმასრულებელი ორდერითა თუ პოლიტიკით, მათ შორის ანტი-ტერორისტული პოლიტიკით. ასეთი ორგანიზაცია ვერ მიიღებს MCA-საქართველოს მიერ დაფინანსებულ გრანტს.
- MCA-საქართველოს საბჭოს წევრები, თანამშრომლები და მათი ოჯახის წევრები არ არიან გრანტის მიღებისათვის უფლებამოსილები.

ათასწლეულის გამოწვევის კორპორაციის პროგრამული შესყიდვების გაიდლაინებში მოცემული გაყალბებისა და კორუფციის რეგულაციები ყველა საგრანტო აქტივობას ეხება.

ქვემოთ ჩამოთვლილ საიტზე აღრიცხული მიმწოდებლები ვერ განახორციელებენ რაიმე საქმიანობას MCA-საქართველოსთან:

<http://web.worldbank.org?WBSITE/EXTERNAL/WWWBSITE/EXTERNAL/EXTABOUTUS/ORGANIZATION/ORGUNITS/EXTDOLL/O>

გრანტების მენეჯმენტის სისტემა

<https://www.sam.gov>

ა.შ.შ. ხაზინა, SND:

<http://www.treas.gov/offices/enforcement/ofac/sdn/>

ა.შ.შ. კომერცია, უარყოფილი პირების სია

<http://www.bis.doc.gov/entities/default.htm>

ა.შ.შ. სახელმწიფო დეპარტამენტი, DTC:

<http://www.pmdtcc.sტექნიკური დახმარების გუნდი.gov/compliance/debar.html>

ა.შ.შ. სახელმწიფო დეპარტამენტი, ტერორისტების გამორიცხვის სია (TEL)

<http://www.sტექნიკური დახმარების გუნდი.gov/g/ct/rls/other/des/123085.htm>

<http://www.სტექნიკური დახმარების გუნდი.gov/j/ct/rls/other/des/143210.htm>

ISWD TAT პროექტი განმცხადებლების, პარტნიორებისა და კონტრაქტორების შესაბამისობას შეძლებისდაგვარად ადრეულ ეტაპზე შეამოწმებს (განმცხადებლების შემთხვევაში - კონცეფციების მიღებისას, ხოლო შესყიდვების პროცედურებისათვის - განაცხადების გახსნისა და პროექტის ტექნიკური დახმარების გუნდისთვის გადაგ ზავნის დროს).

2.2 განსახილველი პროექტები

საგრანტო პროგრამის ფარგლებში დაფინანსებისთვის გათვალისწინებული იქნება მხოლოდ ის პროექტები, რომლებიც შემდეგ პრიორიტეტულ სფეროებზეა ფოკუსირებული:

- მე-4 და მე-5 დონის ტექნიკური და პროფესიული განათლების პროგრამები (მაგ., კომპეტენტური და კვალიფიციური მუშახელის და ტექნიკოსებისთვის) საბუნებისმეტყველო, საინჟინრო, ტექნიკური, მათემატიკურ, სოფლის მეურნეობისა და ტურიზმის სფეროში.
- 1-ლი და მე-3 დონეების ზოგიერთი საბუნებისმეტყველო, საინჟინრო, ტექნიკური, მათემატიკური, სოფლის მეურნეობისა და ტურიზმის პროგრამები.
- საერთაშორისო დონეზე აღიარებული სასერტიფიკაციო პროგრამები²

შემოთავაზებულ პროგრამებს უნდა ჰქონდეს არგუმენტირებული დასაბუთება დასაქმების ბაზრის ანალიზიდან გამომდინარე, მიუთითებდეს ბაზარზე მოთხოვნად სპეციალობებზე, უნდა ეფუძნებოდეს პროფესიაზე ორიენტირებულ შედეგებს, მიმართულია უნდა იყოს საქართველოს ეკონომიკის განვითარებაზე, საბოლოო ბენეფიციარების დასაქმებაზე და მათ მაღალ შემოსავლებზე.

პროექტის ფარგლებში შემოთავაზებული საერთაშორისო დონეზე აღიარებული სასერტიფიკაციო პროგრამები უნდა განხორციელდეს საქართველოში და პროექტის დასრულების შემდგომაც უნდა გაგრძელდეს.

ამგვარი პრიორიტეტული პროგრამები საქართველოს მიერ ინვესტიციის განხორციელების კარგი ნიშანია იმ პროფესიებში, რომლებიც საჭიროა ტექნოლოგიური უნარების განვითარებისა და უცხოური ინვესტიციების მოზიდვისთვის.

კვლევების ჩატარება და ბიზნეს სექტორის ანალიზი შესაძლოა აღარ იყოს საჭირო, თუ ამგვარი ანალიზი უკვე ჩატარდა საქართველოს მთავრობისა თუ სხვა დონორების მიერ

² პროგრამების დონეების დადგენა მოხდება ეროვნული საკვალიფიკაციო ჩარჩოს დებულებების მიხედვით.

პროფესიული სწავლების ხარისხში და პროფესიული საგანმანათლებლო ორგანიზაციების კურსდამთავრებულთა დასაქმების საკითხებში.

პროექტების ელემენტები პროექტში აღწერილი ამოცანებისა და მოსალოდნელი შედეგების მიღწევას უნდა უწყობდეს ხელს. პროექტი IFC-ის სტანდარტებს უნდა აკმაყოფილებდეს.

ყველა პროექტი საქართველოში უნდა განხორციელდეს და საქართველოს შრომის ბაზრის საჭიროებებზე უნდა იყოს მორგებული.

საგრანტო პროექტის ხანგრძლივობა უნდა იყოს არანაკლებ 12 თვისა და არაუმეტეს 24 თვისა. საგრანტო პროექტების აქტივობები MCA-საქართველოს კომპაქტის ვადის გასვლამდე უნდა დასრულდეს. თუ კომპაქტის ვადები საშუალებას იძლევა, დასაბუთებული მოთხოვნის შემთხვევაში გრანტის მიმღებ ორგანიზაციებს შეუძლიათ გრანტის გაგრძელება მიიღონ საგრანტო ბიუჯეტის ზრდის გარეშე.

გრანტის მიმღებ ორგანიზაციებს ასევე შეუძლიათ მონაწილეობა მიიღონ ISWD პროექტის ფარგლებში გამოცხადებულ ახალ საგრანტო კონკურსში.

2.3 დასაშვები აქტივობები

განაცხადების მომზადების დროს განმცხადებელმა ქვემოთ ჩამოთვლილი ტიპის აქტივობები უნდა გაითვალისწინონ. კარგი განაცხადი ქვემოთ ჩამოთვლილი აქტივობების რამდენიმე მათგანს უნდა მოიცავდეს (თუმცა, შემოთავაზებული საქმიანობები შეიძლება ცდებოდეს კიდევ ქვემოთ მოყვანილ საქმიანობებს), რომლებსაც საგრანტო პროგრამით გათვალისწინებულ კონკრეტულ შედეგებამდე უნდა მიყვავდეთ.

- ისეთი ახალი ტექნიკური და პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამებისა და კურსების ჩამოყალიბება ან არსებულის გაძლიერება, რომელიც აჩვენებს ბიზნეს სფეროს საჭიროებებს, სტუდენტებს კონკრეტულ შედეგებს სთავაზობს და სასწავლო პროგრამაში ითვალისწინებს პროფესიული ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების ზომებს.
- მასწავლებელთა სტაჟირება და ტრენინგი საერთაშორისო პარტნიორების მეშვეობით და ეროვნული და საერთაშორისო პარტნიორული კავშირების შექმნა.
- ახალი პროფესიული სტანდარტებისა და კვალიფიკაციების შექმნა ან არსებულის გაძლიერება სამთავრობო პოლიტიკისა და განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის მეთოდოლოგიის მიხედვით, ამავე ცენტრის მხარდაჭერითა და ზედამხედველობით.
- პროფესიული ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების საუკეთესო სტანდარტების შექმნა და მიღება პროფესიული პროგრამებისთვის სასწავლო პროგრამების შექმნის, სწავლებისა და პრაქტიკული გამოყენების მეშვეობით.

- ახალი სასწავლო პროგრამის შექმნა, აკრედიტაცია და განხორციელება ან არსებულის გაფართოება/გაძლიერება. პროგრამები მოდულურ პრინციპს უნდა ეყრდნობოდეს და საწარმოო/სამუშაო პრაქტიკის სწავლების მიდგომებს უნდა ითვალისწინებდეს, რომლებიც კონკრეტულ შედეგებზე იქნება ორიენტირებული.
- პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებისა და მასწავლებელთა სატრენინგო პროგრამების მართვა, სამუშაო შეხვედრების შექმნა და განხორციელება შესაბამის პროფესიულ სფეროებში. ბიზნესის მოთხოვნების და საჭიროებების კვლევა თანამედროვე საინფორმაციო კომპიუტერული სისტემების გამოყენებით.
- კომპანიებში, სადაც მოსწავლეები პრაქტიკულ მეცადინეობებს გადიან, ბიზნეს სფეროს ხელმძღვანელი მუშაკებისა და საამქროების ხელმძღვანელების ტრენინგი საბაზისო პედაგოგიურ უნარებში. სტაჟირება პროფესიული განათლების მასწავლებელთათვის თანამედროვე ტექნოლოგიების მქონე ქართულ კომპანიებში მათი სასწავლო უნარებისა და ცოდნის განახლების მიზნით.³
- ახალი სასწავლო მასალების შექმნა პროფესიული საგანმანათლებლო კურსებისთვის. პროექტის მიმდინარეობის დროს და პროექტის დაფინანსებით შექმნილი ყველა ახალი სასწავლო მასალა განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს უნდა გადაეცეს საჯარო გამოყენებისთვის. კერძო კომპანიის საჭიროებისთვის მანამდე შექმნილი კომერციული ხასიათის პროგრამები შეიძლება განთავისუფლდეს მსგავსი მოთხოვნებიდან.
- პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის და მოწყობილობების გაუმჯობესება, რაც უშუალოდ საჭიროა პროფესიული პროგრამებისა და იმ კურსებისთვის, რომლებიც ითვალისწინებენ ბიზნესის მოთხოვნებსა და საქართველოს შრომის ბაზრის საჭიროებებს.
- პროფესიული საგანმანათლებლო სასწავლებლების ინფრასტრუქტურული განვითარების გეგმებისა და სამუშაოების ჩამოყალიბება და სამშენებლო საქმიანობების ზედამხედველობა.
- მაღალი ხარისხის პროფესიული ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების მართვის სისტემების შექმნა და განხორციელება პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებში.

³ აღნიშნული საქმიანობა საქართველოს მთავრობასთან შეთანხმებით და მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნული ცენტრსა და პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების მასწავლებლებთან კოორდინაციაში უნდა განხორციელდეს. www.mes.gov.ge

- პროფესიული განათლების პროვაიდერებისთვის განათლების მართვის საინფორმაციო სისტემის შექმნა და განხორციელება განათლების სამინისტროს შესაბამისი პოლიტიკისა და მოთხოვნების მიხედვით.
- პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებებისთვის პოლიტიკის, სტანდარტებისა და გეგმებისა (გარემოსა და სოციალური მენეჯმენტის გეგმა, სოციალური და გენდერული ინტეგრაციის გეგმა) ჩამოყალიბება და განხორციელება, რომელიც უზრუნველყოფს გარემოს და სოციალურ დაცვას, გენდერული და არათანაბარ მდგომარეობაში მყოფი ჯგუფების ან შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირების ინტერესების გათვალისწინებას და მათთვის ხელმისაწვდომს გახდის პროფესიული განათლების მიღებას.
- სპეციალური ინიციატივები, რომლებიც მიმართულია პროფესიული განათლებისადმი წვდომისა და ხარისხის გაუმჯობესებისკენ სოციალური, გენდერული და ენობრივი უმცირესობებისა თუ სხვა არათანაბარ მდგომარეობაში მყოფი ჯგუფებისთვის “არატრადიციულ” სფეროებში. ეს ინიციატივები შესაძლოა ფოკუსირებული იყოს ერთ ან მეტ პროგრამულ მიმართულებაზე მაგალითად, ა) დასაქმება და კომუნიკაცია, ბ) სასწავლო საჭიროებების გამოვლენა, გ) სასწავლო პროგრამის შექმნა და მისი შინაარსი, დ) კურსების განხორციელება (გარემო, წესები, სტუდენტების მომსახურება, სტაჟირება), ან/და ე) სასწავლო პროგრამისა თუ კურსის მონიტორინგი და შეფასება.
- სასწავლო პროგრამებისა და კურსების ხელმისაწვდომობა შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებისთვის, რათა ასეთ სტუდენტებსა თუ მასწავლებლებს (საქართველოში არსებული რეგულაციების მოთხოვნით) შეეძლოთ შენობებში, საკლასო ოთახებსა თუ სხვა ტერიტორიაზე თავისუფლად გადაადგილება თუ ონლაინ პლატფორმების გამოყენება.
- საწარმოო სექტორის საჭიროებებიდან გამომდინარე პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებებისთვის დამატებით ისეთი ინიციატივების შეთავაზება, რომლებიც დაეხმარება მოგვარდეს მდებარეობითი სქესის მუშაკებთან დაკავშირებული პრობლემები, როგორცაა, მაგალითად, დისკრიმინაცია, ძალადობა, არასათანადოდ აღჭურვილი სასწავლო გარემო თუ სხვ.
- ტექნიკური და პროფესიული განათლების მიწოდების დროს ადგილობრივ თუ საერთაშორისო დონეზე არსებული საუკეთესო პრაქტიკის გაცნობა და გავრცელება.
- კურსდამთავრებულთა პროფესიული ორიენტაცია და კარიერული მხარდაჭერა.

- სტუდენტთა მოზიდვის მექანიზმები, სტრატეგიები, გეგმები და საქმიანობები (რომლებიც მოიცავს დაფინანსებული პროგრამების მარკეტინგს, საზოგადოებასთან ურთიერთობასა და სხვა), რომლებიც ფოკუსირებულია არასათანადო პირობებში მყოფ ახალგაზრდებსა თუ ქალებზე და აადვილებს მათთვის პროფესიული განათლების მიღების წვდომას, მიუხედავად მათი სქესის, ეთნიკური, თუ რელიგიური იდენტურობისა.
- პროფესიული განათლების პროვაიდერის/პროექტის ვებ-გვერდის მომზადება, რომელიც მიმართულია განსაკუთრებული საჭიროებების მქონე ადამიანების შესაძლებლობების გაძლიერებისკენ.

გარდა ჩამოთვლილისა, ასევე მისაღებია ისეთი ინოვაციური საქმიანობების მქონე განაცხადები, რომლებიც ბიზნეს სექტორის საჭიროებებსა და პროფესიული განათლების ეროვნულ პრიორიტეტებს პასუხობს.

განაცხადში მოცემული საქმიანობების შერჩევა მეტწილად დამოკიდებული უნდა იყოს შრომის ბაზრის საჭიროებებზე, განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის მიერ დამტკიცებულ არსებულ პროფესიულ სტანდარტებსა და ეროვნულ კვალიფიკაციებზე და პროექტის კომპონენტის შემოთავაზებულ სტრატეგიასა და ახალი პროფესიული კურსების აკრედიტაციაზე. განაცხადის შემოტანამდე რეკომენდირებულია კონსულტაციის გავლა განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნულ ცენტრთან.

2.4 დაუშვებელი აქტივობები

- დაუშვებელია ისეთი დანადგარებისა თუ ავეჯის შეძენა, რომლებიც პირდაპირ კავშირში არაა ახალი პროგრამების შექმნასა თუ არსებულის განვითარებასთან.
- ზოგადი ინფრასტრუქტურული გაუმჯობესება, რომელიც პირდაპირ კავშირში არაა საკლასო ოთახებთან/სასწავლო გარემოსთან და ახალი პროგრამის შექმნასა თუ ძველის გაფართოებასთან (მაგ., არ უკავშირდება დანადგარებში ინვესტიციას).
- დაუშვებელია ისეთი აქტივობების დაფინანსება, რომელსაც განმცხადებელი/ დაწესებულება უკვე ახორციელებს. დაფინანსდება მხოლოდ ისეთი აქტივობები, რომლებიც ხელშესახებ დამატებით ღირებულებებს მატებს პარტნიორების ჩვეულ საქმიანობას.
- არ დაფინანსდება სტიპენდიები, სასწავლო კურსების ღირებულებები და ასევე არსებული თანამშრომლების ხელფასები აქამდე არსებული აქტივობებისთვის.
- ნებისმიერი აქტივობა ან შესყიდვა, რომელიც დაუშვებელია კომპაქტის ხელშეკრულების ფარგლებში (იხ. კომპაქტის მუხლი 2.7. - <http://www.mcc.gov/documents/agreements/compact-georgia-ii.pdf>).

2.5 სამიზნე ჯგუფები

საპროექტო განაცხადები უნდა განსაზღვრავდეს ძირითად დაინტერესებულ მხარეებს და ასაბუთებდეს სამიზნე ჯგუფების შერჩევას შრომის ბაზრის ანალიზის, ბიზნეს სექტორის და პროფესიული განათლების პროვაიდერის საჭიროებებიდან გამომდინარე.

პროექტის პირდაპირი ბენეფიციარები არიან ბიზნეს სექტორის წარმომადგენლები და პროფესიული განათლების დაწესებულებები და მათი პარტნიორები, რომლებიც საქმიანობას საბუნებისმეტყველო, საინჟინრო, ტექნიკურ, მათემატიკურ, სოფლის მეურნეობის, ტურიზმის და სხვა სექტორებში ახორციელებენ.

საბოლოო ბენეფიციარები არიან საქართველოს მოქალაქეები, რომლებიც შეიძენენ გარკვეულ უნარებს ბიზნეს სექტორისთვის მოთხოვნად სპეციალობებში.

2.6 მისაღები ხარჯები

პროექტისთვის გრანტის გაცემა ფიქსირებული ფასების საფუძველზე ხდება და კონკრეტულ შედეგებზეა მიბმული. დანართი აჩვენებს პროექტის აქტივობების შედეგების, ხარჯების თანამონაწილეობას და დასაშვები ხარჯების სავარაუდო შეფასებას.

უნდა აღინიშნოს, რომ MCA-საქართველო არ გადაიხდის გრანტის ბენეფიციართან შეთანხმებულ მთლიან მისაღებ ხარჯებზე მეტს.

გრანტისთვის მხოლოდ “მისაღები ხარჯები“ იქნება გათვალისწინებული, რაც ქვემოთ დეტალურადაა მოცემული. შესაბამისად, ბიუჯეტი წარმოადგენს როგორც სავარაუდო ხარჯებს, ასევე “მისაღები ხარჯების” ყველაზე მაღალ ზღვარს.

საგრანტო განაცხადი გამარჯვებულად ჩაითვლება თუ ერთერთ პირობად იქნება მიღებული ის, რომ ISWD TAT-ისა და MCA-საქართველოს მთავარი ფინანსისტის მიერ, MCC-ს ხარჯების პრინციპების მიხედვით, განხორციელებული შემოწმების პროცესის შედეგად (რომელიც გრანტიორთან კონტრაქტის ხელმოწერას უძღვის წინ), არ გამოვლინდება ბიუჯეტის შეცვლასთან/შესწორებასთან დაკავშირებული პრობლემები, გარდა მცირე არითმეტიკული შეცდომებისა.

აქედან გამომდინარე, განმცხადებლის ინტერესებშია **სწორად გათვლილი ბიუჯეტის წარმოდგენა**.

გრანტის ბენეფიციარებმა უნდა იცოდნენ, რომ:

- ხარჯების გაანგარიშება ხარჯ-ეფექტურობის პრინციპებიდან და სწორი ფინანსური მენეჯმენტის გათვალისწინებით უნდა ხდებოდეს.
- ყველა ხარჯი რეალური ხარჯი უნდა იყოს, ანუ, მას რეალურად უნდა სწევდეს გრანტის მიმღები (და საჭიროებისამებრ, მისი პარტნიორები) და მხოლოდ პროექტის განხორციელების პერიოდში.

- ხარჯები ბენეფიციარის (და საჭიროებისამებრ, მისი პარტნიორების) ბუღალტრულ თუ საგადასახადო დოკუმენტებში უნდა გატარდეს და შესაძლო უნდა იყოს მათი იდენტიფიცირება, შემოწმება, და თან უნდა ერთვოდეს დამადასტურებელი საბუთების ორიგინალი საბუთები.

დანართში მოცემული ცხრილი აჩვენებს ბიუჯეტის ქვეთავებში მისაღებ ხარჯებთან დაკავშირებულ სხვა მოთხოვნებს.

ამ საგრანტო პროგრამით გაცემული გრანტებით დაუშვებელია შემდეგი სახის ხარჯების დაფარვა:

- ვალუტის გადაცვლასთან დაკავშირებული ფასთა სხვაობა.
- საჯარო მოხელეებისა თუ სხვა საჯარო ოფიციალური პირებისთვის თანხის გადახდა გარდა იმ შემთხვევისა, თუ პროექტის დავალებების შესრულებისას იგი შვებულებაში არ იმყოფება. ორგანიზაციის მიერ პროექტის პერსონალისთვის გადახდილი თანხა თანადაფინანსებად შეიძლება ჩაითვალოს.
- მიწისა თუ შენობების შესყიდვა.
- აკრძალული სასუქების, პესტიციდებისა და ა.შ. ნივთიერებების შეძენა.
- ჯარიმები, ფინანსური სანქციები და სასამართლო გადასახდელები.
- ვალები და სავარაუდო სამომავლო დანაკარგებისთვის უზრუნველყოფა.
- გადასახდელი საპროცენტო განაკვეთი
- სხვა პროგრამის ფარგლებში უკვე დაფინანსებული ნივთები
- პროექტის მოსამზადებელი კვლევის ან სხვა მოსამზადებელი საქმიანობის ხარჯები.
- “გაუთვალისწინებელი” ან “სხვადასხვა” ხარჯები.
- საქონლისა თუ მომსახურების შეძენა, რომლის წარმომავლობის ქვეყანად მითითებულია ა.შ.შ. მთავრობის მიერ შედგენილ აკრძალული ქვეყნების სიაში მოხვედრილი ქვეყანა, ან მიუღებელი კონტრაქტორი.
- გასართობი წარმომადგენლობა, საჩუქრები, ფულადი საჩუქრები, დონაციები, ალკოჰოლური სასმელები, თამბაქოს პროდუქტები, ჯარიმები და გადასახდელები.
- აქტივობა, რომელიც მოიცავს პირის, ჯგუფისა თუ მთავრობის მიერ ძალადობას.
- საჯარო სამსახურის მისაღებად საჭირო კამპანიების ხარჯები.
- ლობირება, რომელიც მიმართულია ადგილობრივ, რეგიონულ თუ ეროვნულ დონეზე საჯარო პოლიტიკური გადაწყვეტილებების ცვლილებისკენ.

- პარტიული პოლიტიკის ან პრაქტიკის, ან საარჩევნო სუბიექტის განათლების ან სამიზნე აუდიტორიის ინფორმირებისთვის საჭირო ხარჯები.
- საქართველოს კანონმდებლობით არაკანონიერად მიჩნეული სხვა საქმიანობა.

მისაღებ ხარჯებთან დაკავშირებული ძირითადი რეგულაციებია:

- ხარჯები უნდა აისახოს პროექტის ბიუჯეტში (იხილეთ დანართში - განსაკუთრებული პირობები).
- ხარჯები პროექტის განხორციელებისთვის აუცილებელი უნდა იყოს.
- ხარჯების გამოყოფა შესაძლებელი უნდა იყოს.
- ხარჯები გონივრული უნდა იყოს.
- ხარჯები საგრანტო პერიოდში უნდა წარმოიშვას.
- ხარჯები არ უნდა იყოს დაუშვებელი, როგორც ეს ზედა თავშია აღწერილი.
- აქტივობა, რომლისთვისაც გრანტის მიმღები გადახდას ითხოვს, უნდა შეესაბამებოდეს სპეციალური პირობების დანართში აღწერილ პირობებს.

თანადაფინანსების აღრიცხვა და გაკონტროლება

ISWD-ის ტექნიკური შეფასების გუნდი პასუხისმგებელია განმცხადებლებისგან თანადაფინანსებასთან დაკავშირებული ანგარიშების მიღებაზე. კონცეფციების მიღებისა და სრული განაცხადის წარდგენის ეტაპზე განმცხადებელი დეტალური ბიუჯეტის ფორმას წარადგენს, სადაც ნათლად აღწერილი გრანტი და თანადაფინანსება ბიუჯეტის ყოველი მუხლისთვის, ხოლო ბიუჯეტის საბოლოო ვერსია საგრანტო შეთანხმებას დაერთვის თან.

სრული განაცხადის წარდგენის შემდეგ ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი თანადაფინანსების ვალდებულებას და ყველა პარტნიორის ფინანსურ მდგრადობას გადაამოწმებს. MCA-საქართველო პასუხისმგებელი იქნება თანადაფინანსების ვალიდურობის დადგენის, აღწერისა და MCC-ს პოლიტიკასთან შესაბამისობის უზრუნველყოფაზე. ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდიის მონიტორინგის რაპორტებში აისახება გრანტის საკონტრაქტო პირობების შესრულება და საბუღალტრო აღრიცხვებისა და ჩანაწერების ხარისხის მაჩვენებლების შეფასება.

2.7 აკლიკანტების და გრანტის ბენეფიციარების ტრენინგი და მათი შესაძლებლობების გაძლიერება

ISWD ტექნიკური დახმარების გუნდი, MCA-საქართველოსთან ერთად, თბილისში მოაწყოებს პროექტის საპრეზენტაციო შეხვედრას, სადაც მოწვეული იქნება ყველა ძირითადი დაინტერესებული მხარე, ასევე მედია ამ ღონისძიების გასაშუქებლად.

პროექტის მიმდინარეობის დროს ISWD ტექნიკური დახმარების გუნდი განმცხადებლებს მუდმივად მიაწვდის ინფორმაციას, ჩაუტარებს კონსულტაციებს, ტრენინგებს, დაეხმარება შესაძლებლობების გაძლიერებაში და გაუწევს ტექნიკურ მხარდაჭერას.

საგრანტო კონკურსის დაწყებისა და განაცხადების მიღებამდე ISWD ტექნიკური დახმარების გუნდი განმცხადებლებსა და დაინტერესებულ მხარეებს შემდეგ დახმარებას გაუწევს:

- საგრანტო კონკურსის დაწყება და ინფორმირება.
- საგრანტო კონკურსის გაიდლაინებისა და განაცხადების მომზადებასთან, შეფასების პროცესსა და ვადებთან დაკავშირებული ინფორმაცია და განმარტებები.
- სპეციალური მოთხოვნების, შესაბამისი სტანდარტებისა და პროცედურების განმარტება: IFC-ის სტანდარტები, გარემო და სოციალური საკითხები, პროფესიული ჯანმრთელობა და უსაფრთხოება, სოციალური და გენდერული ინტეგრაცია, აპლიკაციის შევსება და ბიუჯეტთან დაკავშირებული სხვადასხვა საკითხები.
- საგრანტო კონკურსთან დაკავშირებული საინფორმაციო მასალები, პრეზენტაციები და ტრენინგები როგორც კონცეფციების, ასევე სრული განაცხადების შექმნის პროცესში ონლაინ და ღია ღონისძიებების დროს.
- დახმარება საჯარო კითხვა-პასუხის (ონლაინ ფორმატის) მეშვეობით, რომელშიც განმცხადებლების მიერ დასმულ კონკრეტულ კითხვებზე პასუხები ოქნება გაცემული.

საგრანტო კონკურსის გახორციელების ეტაპზე ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი გრანტის მიმღებ ორგანიზაციებს შემდეგი სახის დახმარებას გაუწევს:

- გრანტის ბენეფიციარების შესაძლებლობების გაძლიერება - პროექტის განხორციელების, შესყიდვებისა და ანგარიშგების გაცნობითი და შემდგომი ტრენინგი.
- გრანტის ბენეფიციარების მხარდაჭერა საგრანტო პროექტის განხორციელების, მონიტორინგის, პროექტის ცნობადობის ამაღლების, საუკეთესო პრაქტიკის ჩამოყალიბების, გარემოსა და სოციალური საკითხების, გენდერული ინტეგრაციის, დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის გეგმის, საჩივრების განხილვის მექანიზმისა და სხვა შესაბამისი გეგმების ჩამოყალიბის პროცესში.
- საგრანტო პროგრამის ყოველკვარტალური მონიტორინგის ჩატარება და ინფორმაციის სისტემატიზაცია.
- გრანტის მიმღებთა მხარდაჭერა და ტრენინგი IFC-ის სტანდარტებთან შესაბამისობის კუთხით, მათ შორის სტანდარტების შესაბამისობის მენეჯმენტი და მონიტორინგი პროექტის ციკლის განმავლობაში.

- გრანტიორების ტრენინგი გარემოსა და სოციალური საკითხების, პროფესიული ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების, ასევე სოციალური და გენდერული ინტეგრაციის საკითხების გამოყენებაში, კონკრეტულ პროფესიულ მიმართულებებში. ტრენინგი საგრანტო ვალდებულებების და შედეგების მიღწევაში, რისკების იდენტიფიკაციაში, მათ შეფასებებში და მართვაში.
- საგრანტო პროექტის კვარტალური და საბოლოო ტექნიკური და ფინანსური ანგარიშგება.
- საგრანტო პროექტის შეფასება და საუკეთესო პრაქტიკის გამოვლენა.

განაცხადის წარდგენისა და განხორციელების ეტაპებზე ISWD TAT (ტექნიკური დახმარების გუნდი) ოთხ ტრენინგს ჩატარებს - ინფრასტრუქტურის საკითხებზე, გარემოსა და სოციალურ საკითხებზე, პროფესიულ ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებაზე, სოციალურ და გენდერულ ინტეგრაციასა და სხვა სპეციფიურ თემებზე. ტრენინგები მომდევნო ეტაპებზე უფრო მეტ ყურადღებას დაუთმობს საგრანტო პროგრამასთან დაკავშირებულ საკითხებს განაცხადის წარდგენის სხვადასხვა ეტაპებთან მიმართებაში. ინფორმაციასა და ტრენინგების მასალებს პროექტის ექსპერტები უზრუნველყოფენ, ხოლო MCA-საქართველო მნიშვნელოვან რჩევებსა და ინფორმაციას მიაწვდის, დაამტკიცებს ტრენინგის შინაარსსა და მასალებს და მონიტორინგს გაუწევს ტრენინგის ხარისხს. MCC ტრენინგების მასალებისა და ჩატარების ხარისხის მონიტორინგს განახორციელებს.

3 კონკურსის გამოცხადება, განაცხადების წარდგენისა და შერჩევის პროცესი

3.1 საინფორმაციო, გაცნობითი და სამუშაო შეხვედრები

3.1.1 საინფორმაციო შეხვედრები

ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი საგრანტო პროგრამის გაცნობის მიზნით საინფორმაციო შეხვედრას ჩაატარებს 4-5 დიდ ქალაქში.

ყველა დაინტერესებული ორგანიზაცია და კონკურსანტი მიიღებს საინფორმაციო შეხვედრაზე დასწრების მოსაწვევს. საინფორმაციო შეხვედრების ორგანიზება მოხდება მედიის საშუალებით საგრანტო კონკურსის გამოცხადების შემდეგ. ამ შეხვედრებზე დასწრება ყველა დაინტერესებულ მხარეს შეეძლება. გარდა ამისა, ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი ინფორმაციას საგრანტო პროექტის შესახებ მიაწვდის ყველა ავტორიზებულ პროფესიულ საგანმანათლებლო ორგანიზაციებს, ყველა ძირითად დამსაქმებლებს, ბიზნეს ასოციაციებს თუ პროფესიულ კავშირებს. პროექტის ვებ-გვერდის მეშვეობით ყველა დაინტერესებულ კანდიდატს შეეძლება ინფორმაციის მიღება საინფორმაციო შეხვედრების შესახებ.

MCA-საქართველოსთან კონსულტაციის საფუძველზე დაიგეგმება და მომზადდება ერთდღიანი შეხვედრები. ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდის ექსპერტები საინფორმაციო მასალებს მოამზადებენ ხოლო MCA-საქართველოს წარმომადგენლები აპლიკანტებს რჩევებს მიაწვდიან.

შეხვედრების დროისა და ადგილის შესახებ დეტალური ინფორმაცია შემდეგ ვებ-გვერდზე იქნება მოცემული: <http://www.mcageorgia.ge/> ხოლო ინფორმაციის მოძიება ასევე შესაძლებელია ელ.ფოსტის მეშვეობითაც: helpdesk@pem-consult.de.

დღის წესრიგში მოცემული იქნება შეხვედრაზე განხილული საკითხები, როგორც არის:

- საგრანტო პროგრამის მიზნებისა და ამოცანების გაცნობა;
- პროგრამის უფლებამოსილი აპლიკანტები, მისაღები საქმიანობები და ხარჯები;
- საგრანტო პროგრამის მოთხოვნების გაცნობა;
- IFC სტანდარტებისა და MCC გაიდლაინების წარდგენა პროგრამის კონკურსანტებისთვის;
- პროგრამის ძირითადი პრიორიტეტის განხილვა, რომელიც ხელს შეუწყობს ბიზნეს პარტნიორობისა და თანადაფინანსების გაძლიერებას პროფესიული განათლების სფეროში;
- საგრანტო პროგრამის დამატებითი უპირატესობების განხილვა (მოდულური მიდგომა და პროფესიული ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების სტანდარტების სწავლების პრიორიტეტი პროფესიული განათლების დროს),

რომელიც განათლებისა და განვითარების ეროვნული ცენტრის მოთხოვნებთან სრულ შესაბამისობაში იქნება.

- ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდის როლისა და პასუხისმგებლობების გაცნობა.

საინფორმაციო შეხვედრის დასრულების შემდეგ ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი მოკლე შემაჯამებელ ანგარიშს მოამზადებს. ანგარიშში მოცემული იქნება დამსწრე ორგანიზაციების რაოდენობა და საკონტაქტო ინფორმაციები, აისახება შეხვედრაზე განხილული საკითხები, პოტენციური განმცხადებლების ზოგადი შესაძლებლობა და მათი მზაობა სამუშაო შეხვედრებში მონაწილეობის მისაღებად.

3.1.2 სამუშაო შეხვედრები და ტრენინგები საბოლოო აპლიკაციის მომზადებისთვის.

დაინტერესებული მონაწილეების რაოდენობის გათვალისწინებით საინფორმაციო შეხვედრების შემდგომ, ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი ერთ-დღიან ტრენინგს ჩაატარებს კონცეფციის მომზადებაზე 4 დიდ ქალაქში. მიღებული კონცეფციების შეფასების და გადარჩევის შემდეგ ერთ-დღიანი ტრენინგი ჩატარდება საბოლოო აპლიკაციის მომზადებაზე.

ინფორმაცია გაცნობითი და სამუშაო შეხვედრების/ტრენინგების შესახებ ქვეყნის საინფორმაციო საშუალებებით (ინტერნეტით) გავრცელდება.

კონცეფციის მომზადების ეტაპზე საინფორმაციო და სამუშაო შეხვედრებზე დასწრება ყველა დაინტერესებულ მხარეს შეუძლია. მსგავსი შეხვედრები კონცეფციების წარდგენის ვადამდე 4-5 კვირით ადრე ჩატარდება.

გაცნობითი და სამუშაო შეხვედრა კონცეფციის მოსამზადებლად

ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი MCA-საქართველოსთან ერთად მოამზადებს და ჩაატარებს გაცნობით და სამუშაო შეხვედრებს. ყველა წარმოდგენილი პრეზენტაცია და დოკუმენტი MCA-საქართველოსთან იქნება შეთანხმებული და დამტკიცებული.

შეხვედრაზე განხილული იქნება შემდეგი საკითხები:

- საგრანტო პროგრამის მიზნები და ამოცანები;
- განაცხადის წარდგენისთვის აუცილებელი მოთხოვნები;
- ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდის როლი და პასუხისმგებლობა პროექტის განხორციელების პროცესში;
- საპროექტო განაცხადების მოსამზადებლად მონაწილეების ცოდნისა და უნარების გაზრდა და ამ ორგანიზაციების შესაძლებლობების გაძლიერება.

- განაცხადის ფორმის შევსება და მნიშვნელოვან დეტალებზე ყურადღების გამახვილება, რომლის სწორად გაანალიზება და გადაწყვეტა პროექტის წარმატებით განხორციელების წინაპირობა იქნება.
- MCC-ს გარემოსა და სოციალური საკითხების, პროფესიული ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების, სოციალური და გენდერული ინტეგრაციის დაკავშირებული მოთხოვნების განხილვა და პროექტის დიზაინში, საქმიანობებში და ბიუჯეტის შედგენაში ჩამოთვლილი სტანდარტების გათვალისწინება.
- ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი აპლიკანტებს მიაწვდის ინფორმაციას გრანტის განხორციელების პროცესზე, პროექტის დიზაინისა და რესურსების დაგეგმვაზე და ფინანსური რაპორტის მოთხოვნებზე;

სამუშაო შეხვედრა სრული აპლიკაციის მოსამზადებლად.

კონცეფციების შეფასების შედეგად შერჩეული აპლიკანტებისთვის ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი დამატებით ტრენინგს ჩაატარებს, განაცხადის შევსების მიზნით. ტრენინგზე ყურადღება გამახვილდება გარემოსა და სოციალურ საკითხებზე, პროფესიულ ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებაზე, სოციალურ და გენდერულ ინტეგრაციასა და პროექტების ინფრასტრუქტურულ საკითხებზე, შესყიდვების წესების მოთხოვნებზე, განაცხადების შეფასების პროცესსა და შესაბამისი სტანდარტებისა და მოთხოვნების დაცვაზე (დეტალური შემოწმება, ხარჯ-ეფექტურობის ანალიზი, ინფრასტრუქტურული სარეაბილიტაციო საქმიანობის ტექნიკური ანალიზი და ხარჯების მიზანშეწონილობის შეფასება).

განაცხადების პირველადი განხილვის შემდეგ შერჩეული აპლიკანტებისთვის ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი დამატებით ტრენინგს ჩაატარებს, რათა აპლიკანტებს მისცენ რეკომენდაციები აქტივობებისა და ბიუჯეტის მოსალოდნელი ცვლილებების შესახებ, რაც შესაძლოა, საჭირო გახდეს გარემო და სოციალური საკითხების, პროფესიული ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების, სოციალური და გენდერული ინტეგრაციისა და ინფრასტრუქტურული სტანდარტების მოთხოვნების გათვალისწინებით.

შეხვედრების მონაწილეები მოსაზრებებს გამოთქვამენ ტრენინგების ორგანიზების, შინაარსობრივი მხარისა თუ პროექტის დეტალების შესახებ. შეხვედრის დროს აპლიკანტებს დაურიგდებათ შეფასების კითხვარი, ხოლო ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი გამოთქმულ მოსაზრებებს გაანალიზებს და შედეგებს შემდგომი შეხვედრების დასახვეწად გამოიყენებს.

3.1.3 განაცხადისთვის საჭირო დოკუმენტები

წარმოდგენილი საგრანტო კონკურსის წესების მიხედვით განაცხადები ორ ეტაპად მიიღება:

(1) კონცეფციების მომზადება და წარდგენა და (2) შერჩეული კონცეფციების მიხედვით აპლიკაციების მომზადება და წარდგენა.

3.2 კონცეფციების წარდგენა

3.2.1 კონცეფციის შესავსები ფორმა

ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდის მიერ მოწოდებული კონცეფციის ფორმა იქნება გამოყენებული კონცეფციის შესავსებად და წარსადგენად.

კონცეფციაში მოცემული უნდა იყოს პროექტის ზოგადი მიმოხილვა და დასაბუთება, დასახული ამოცანების, მოსალოდნელი შედეგების და ძირითადი აქტივობების აღწერილობა, გამოყენებული მეთოდების, შემოთავაზებული ინოვაციების, რისკ-ფაქტორების ანალიზი და პროექტის განხორციელების საერთო ვადები. კონცეფციაში ხაზგასმული უნდა იყოს წარმოდგენილი აქტივობების შრომის ბაზართან, ბიზნეს სექტორთან და დაინტერესებული მხარეების მოთხოვნებთან შესაბამისობა. აპლიკანტებს მოეთხოვებათ მოახდინონ შესაბამისი სოციალური/გენდერული, გარემოსა და პროფესიული ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების რისკებისა და შესაძლებლობების იდენტიფიცირება და წარმოადგინონ მათი მოგვარების რეკომენდაციები.

აპლიკანტმა უნდა წარმოადგინოს კონცეფციის 1 ინგლისური და 1 ქართულად ნათარგმნი ეგზემპლარი ელექტრონულ ფორმატთან ერთად (CD, USB, და ა.შ). ელექტრონული ფორმა ზუსტად უნდა შეესაბამებოდეს ამობეჭდილი ფორმით წარმოდგენილ კონცეფციას. ვერსიებს შორის უზუსტობის შემთხვევაში უპირატესობა ინგლისურ ვერსიას მიენიჭება.

სრულად შევსებული განაცხადის წარდგენა ხდება დალუქული კონვერტით და დაზღვეული წერილით, კურიერის მიერ (განაცხადის წარმდგენს მიეცემა გზავნილის მიღების დამადასტურებელი ქვითარი), ან პირადად შემდეგ მისამართზე: **ISWD ოფისი, თბილისი, 0108, ალექსანდრე გრიბოედოვის ქ. 27.**

კონვერტზე შემდეგი წარწერა უნდა იქნას დატანილი:

გრანტების მართვის ოფიცერს, PICG, ISWD ოფისი

თბილისი, 0108, ალექსანდრე გრიბოედოვის ქ. 27

საგრანტო კონკურსი პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებებისთვის

განაცხადების მიღების # MCA- GEORGIA-PICG-2015-09-14-01;

განმცხადებლის სრული დასახელება:

განმცხადებლის სრული მისამართი:

“არ გაიხსნას პროექტების განხილვამდე“

სხვა მისამართზე გაგზავნილი, ან სხვა ფორმით მიღებული კონცეფციები (მაგ., ფაქსით ან ელ-ფოსტით) განსახილველად აღარ მიიღება. კონცეფცია, რომელიც საბოლოო ვადის გასვლის შემდეგ არის მიღებული, აღარ განიხილება, მიუხედავად იმისა, რომ დაგვიანება შეიძლება გამოწვეული იყოს საფოსტო გადამზიდი ორგანიზაციის გამო.

კონცეფციების მიღების საბოლოო ვადაა 2015 წლის 14 სექტემბერი, ადგილობრივი დროით 18:00 საათი.

ინფორმაცია კონცეფციების შესახებ

განაცხადის წარდგენის მსურველებს შეუძლიათ კითხვები ქვემოთ მითითებულ ელ. ფოსტის მისამართზე გააგზავნონ არაუგვიანეს კონცეფციების წარდგენის ვადიდან 10 დღით ადრე, ხოლო წერილში უნდა მიუთითონ ამ კონკურსის ნომერი: **MCA-GEORGIA-PICG-2015-09-14-01**

ელ-ფოსტა: helpdesk@pem-consult.de.

ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი კითხვებს უპასუხებს არაუგვიანეს კონცეფციების წარდგენის საბოლოო ვადიდან 5 დღით ადრე. კითხვა-პასუხი პროექტის ვებ-გვერდზეც გამოქვეყნდება და ყველა რეგისტრირებულ განმცხადებელს დაეგზავნება.

3.3 სრული აპლიკაციის წარდგენა

სრული აპლიკაციის წარსადგენად ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდის მიერ დამუშავებული სააპლიკაციო ფორმა იქნება გამოიყენებული. აუცილებელია აპლიკაციის ფორმატის დაცვა და ყველა თავისა და გვერდის სრულად შევსება.

პროექტის ისეთი საკითხები, როგორებიცაა ძირითადი შედეგები და თანადაფინანსების პროპორცია, რომელიც კონცეფციაშია აღწერილი, სრული აპლიკაციის წარდგენის დროს ვერ შეიცვლება. სრული აპლიკაციის წარდგენის ეტაპზე შესაძლოა დაიხვეწოს, დეტალურად გაიწეროს და გარკვეულწილად შეიცვალოს აქტივობების აღწერა და მასთან დაკავშირებული ბიუჯეტი, რაც ნაწილობრივ შეიძლება გამოწვეული იყოს გარემოსა და სოციალურ საკითხების, პროფესიულ ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების, სოციალური და გენდერულ ინტეგრაციისა და ინფრასტრუქტურული სტანდარტების მოთხოვნების დაზუსტებით.

განმცხადებლებმა უნდა წარადგინონ აპლიკაციის ერთი ინგლისური ორიგინალი და ერთი ქართულად თარგმნილი ვერსიები.

სრულად შევსებული აპლიკაციის წარდგენა ხდება დალუქული კონვერტით და დაზღვეული წერილით, კურიერის მიერ, ან პირადად (განაცხადის წარმდგენს გადაეცემა გზავნილის მიღების დამადასტურებელი ქვითარი), ზემოთ აღნიშნულ მისამართზე.

აუცილებელია აპლიკაციის ფორმის რაც შეიძლება ყურადღებით და გარკვევით შევსება, რათა შეფასებაც სათანადოდ მოხდეს. სრულ აპლიკაციას თან უნდა ახლდეს ყველა ის დამხმარე დოკუმენტი, რომელიც განმცხადებლისა და მისი პარტნიორების უფლებამოსილების დასადაგენად იქნება გამოყენებული.

წარსადგენი დამხმარე დოკუმენტები სრული აპლიკაციის ფორმებთან ერთად.

იმისათვის, რომ ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდმა და შეფასების კომისიამ წარმოდგენილი აპლიკაციები სათანადოდ შეაფასონ, განმცხადებლებმა შემდეგი დოკუმენტები უნდა წარადგინონ:

1. ორგანიზაციის რეგისტრაციის ან დაარსების იურიდიული დოკუმენტი - ნოტარიალურად დამოწმებული ასლი.
2. ამჟამინდელი იურიდიული სტატუსის დამადასტურებელი დოკუმენტი - ორიგინალი ან ნოტარიალურად დამოწმებული ასლი. ეს დოკუმენტი სრული განაცხადების წარდგენის ვადამდე 90 დღის პერიოდში უნდა იყოს გაცემული.
3. ძირითადი თანამშრომლების ჩამონათვალი.
4. სასამართლოს მიერ გაცემული ცნობა, რომელიც ადასტურებს, რომ განმცხადებელი არ იმყოფება გაკოტრების პროცესში. ეს დოკუმენტი უნდა იყოს ორიგინალი, ან ნოტარიალურად დამოწმებული ასლი და სრული განაცხადების წარდგენის ვადამდე 90 დღის პერიოდში უნდა იყოს გაცემული.
5. განმცხადებლის (როგორც წამყვანი ორგანიზაციის, ასევე ყველა პარტნიორის) ორგანიზაციაში ბოლო 2 წლის განმავლობაში ჩატარებული აუდიტორული შეფასების დამადასტურებელი დოკუმენტების ასლები.
6. ადგილობრივ ან საერთაშორისო ბაზარზე სულ მცირე 3-წლიანი საქმიანობის დადასტურება.
7. პროფესიულ საგანმანათლებლო სფეროსთან დაკავშირებული გამოცდილების დამადასტურებელი დოკუმენტები და შესრულებული კონტრაქტების ასლები.
8. სრული აპლიკაციის წარდგენამდე ყველა პარტნიორის მიერ ხელმოწერილი ურთიერთშეთანხმების დოკუმენტი.
9. ადგილობრივ თუ საერთაშორისო დონეზე თანამშრომელთა რაოდენობა და შემდგომი ხუთი წლის განმავლობაში რაოდენობის სავარაუდო კლება ან მატება.

სარემონტო/სარეაბილიტაციო სამუშაოების შემთხვევაში აპლიკანტს შემდეგი დოკუმენტების წარდგენა ევალება:

1. სარემონტო ობიექტ(ებ)ის, შენობ(ებ)ისა და არქიტექტურული გეგმ(ებ)ის სურათები.
2. უძრავი ქონების მფლობელობის სანოტარო აქტი - ასლი, განმცხადებლის მიერ დადასტურებული, როგორც “ორიგინალის იდენტური”.
3. გარემოსა და სოციალური რისკების ზეგავლენის შეფასება და შესამაბისი ბიუჯეტის წარმოდგენა საჭირო სამუშაოების და კვლევების ჩასატარებლად, მართვის გეგმების შექმნა-განხორციელებისა და ანგარიშგების გეგმებისთვის.
4. სხვადასხვა ინფრასტრუქტურული საქმიანობის განხორციელებისთვის საჭირო ტექნიკური დიზაინი და კვლევების ჩამონათვალი, რაც ასევე შეიძლება მოიცავდეს გარემოსა და სოციალური დაცვის საქმიანობასთან დაკავშირებულ სამუშაოებს.
5. გარემოსა და სოციალური ზეგავლენის შეფასების საკონტროლო კითხვარი;

სრულ საგრანტო აპლიკაციას თან უნდა ახლდეს პარტნიორი ორგანიზაციის მიერ წარმოდგენილი შემდეგი დოკუმენტები:

1. ორგანიზაციის რეგისტრაციისა ან დაარსების იურიდიული დოკუმენტი - ნოტარიალურად დამოწმებული ასლი.
2. ამჟამინდელი იურიდიული სტატუსის დამადასტურებელი დოკუმენტი - ორიგინალი ან ნოტარიალურად დამოწმებული ასლი. ეს დოკუმენტი სრული განაცხადების წარდგენის ვადამდე 90 დღის პერიოდში უნდა იყოს გაცემული.
3. სასამართლოს მიერ გაცემული ცნობა, რომელიც ადასტურებს, რომ პარტნიორი ორგანიზაცია არ იმყოფება გაკოტრების პროცესში. ეს დოკუმენტი უნდა იყოს ორიგინალი, ან ნოტარიალურად დამოწმებული ასლი, და სრული განაცხადების წარდგენის ვადამდე 90 დღის პერიოდში უნდა იყოს გაცემული.

გარდა აპლიკაციის ამობეჭდილი ვერსიისა, განაცხადი წარმოდგენილი უნდა იყოს ელექტრონული ფორმატით (CD, DVD თუ USB). აპლიკაციის ტექსტური ვერსია უნდა მომზადდეს Word-ის ფორმატში (ფონტი: Times New Roman, ზომა: 12), ხოლო ბიუჯეტი კი Excel-ის ფორმატში. ელექტრონულ ფორმატზე ზუსტად იგივე აპლიკაცია უნდა იყოს, რაც ნაბეჭდ ვერსიაზე. განაცხადის ყოველი კომპონენტი ცალ-ცალკე და განსხვავებულად დასათაურებულ ელექტრონულ ფაილად უნდა იყოს ჩაწერილი (მაგ., განაცხადის ფორმა უნდა იყოს ერთი ფაილი და არ გაიყოს რამდენიმე ფაილად, ხოლო ბიუჯეტი და რეზიუმეები ასევე ცალ-ცალკე ფაილებად უნდა იყოს მოცემული).

მნიშვნელოვანი!

გაითვალისწინეთ, რომ შეფასების კომისიას განსახილველად გადაეცემა მხოლოდ მოთხოვნილი შესავსები დანართები - აპლიკაციის ფორმა, ლოგოკური ჩარჩო, ბიუჯეტი, ხარჯთაღრიცხვა, ტექნიკური სპეციფიკაცია, პროექტის მენეჯმენტისა და ძირითადი

თანამშრომლების რეზიუმეები, ინფრასტრუქტურული სამუშაოების დიზაინი. ამიტომ ძალიან მნიშვნელოვანია, რომ ამ დოკუმენტებში იყოს მოცემული ყველა საჭირო ინფორმაცია პროექტის შესახებ. დოკუმენტები ბარდება ერთი ინგლისური ორიგინალისა და ერთი ქართული ასლის სახით. ყველა დანართის ფორმა, ისე როგორც სააპლიკაციო ფორმა ასევე წარმოდგენილი უნდა იყოს ელექტრონული ფორმატით (CD, DVD ან USB).

დაუშვებელია დამატებითი დანართების წარდგენა.

ზემოთ განსაზღვრული რეგულაციის მიხედვით დამხმარე დოკუმენტები ორიგინალების ან ნოტარიალური ასლების სახით უნდა იყოს წარდგენილი, ხოლო სხვა შემთხვევებში ასლებზე განმცხადებელმა ან პარტნიორმა უნდა მიუთითოს “ორიგინალის იდენტური”.

იმ შემთხვევაში, როცა დოკუმენტები არაა ინგლისურ ენაზე, საჭიროა ინგლისურად ითარგმნოს ის ნაწილები, რომელიც საჭირო ინფორმაციას მიაწვდის შეფასების კომისიას აპლიკაციის შეფასების დროს.

ამგვარი დამატებითი დოკუმენტების არარსებობის შემთხვევაში შეფასების კომისიას შეუძლია განმცხადებელს მათი წარმოდგენა მოთხოვოს, ხოლო თუ წარდგენა ვერ მოხერხდება ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდის მიერ გაგზავნილი წერილის მიღებიდან 10 სამუშაო დღის განმავლობაში, მაშინ განაცხადის განხილვა შეწყდება.

განაცხადების წარდგენა ხდება დალუქული კონვერტით და დაზღვეული წერილით, კურიერის მიერ, ან პირადად (განაცხადის წარმდგენს გადაეცემა გზავნილის მიღების დამადასტურებელი ქვითარი), ხოლო კურიერის შემთვევაში ქვითარი განმცხადებელს გაეგზავნება.

ნებისმიერი სხვა საშუალებით (მაგ., ფაქსითა თუ ელ-ფოსტით) გაგზავნილი განაცხადები არ მიიღება.

საკონტროლო კითხვარი (ჩეკლისტი) (საგრანტო განაცხადის ფორმის ქვე-თავი IV და განმცხადებლის დეკლარაცია საგრანტო განაცხადის ფორმის ქვე-თავი V) ცალ-ცალკე უნდა აიკინძოს (სტეპლერით) და მოთავსდეს კონვერტში.

საკონტროლო კითხვარში ჩამოთვლილ პუნქტებსა (საგრანტო განაცხადის ფორმის თავი IV) და აპლიკაციაში მოყვანილ ინფორმაციას შორის რაიმე შეცდომის ან მნიშვნელოვანი შეუსაბამობის (მაგ. ბიუჯეტსა და განაცხადის ფორმაში მითითებული ციფრების შეუსაბამობა) დაფიქსირების შემთხვევაში წარმოდგენილი აპლიკაცია აღარ განიხილება.

აპლიკანტმა ჩეკლისტის (საგრანტო განაცხადის ფორმის თავი IV) მეშვეობით უნდა შეამოწმოს განაცხადის სისრულე.

გაურკვეველი ინფორმაციის შემთხვევაში, შეფასების კომისიამ შესაძლოა ინფორმაციის განმარტება მოითხოვოს აპლიკანტის მხრიდან, რათა მოხდეს აპლიკაციის ობიექტური შეფასება.

ხელით შევსებული განაცხადები არ მიიღება.

არასრულად შევსებული განაცხადები არ განიხილება.

განაცხადების მიღების საბოლოო ვადა

განაცხადების მიღების ბოლო ვადა მითითებული იქნება წერილში, რომელიც შერჩეულ კანდიდატებს დაეგზავნებათ. აპლიკაცია, რომელიც საბოლოო ვადის გასვლის შემდეგ იქნება მიღებული, აღარ განიხილება, მიუხედავად იმისა, რომ დაგვიანება შეიძლება გამოწვეული იყოს კურიერის გამო.

3.4 კონცეფციების შეფასება

კონცეფციების პირველადი განხილვა

კონცეფციების პირველადი განხილვა განაცხადების ადმინისტრაციულ შემოწმებას გულისხმობს, რაც „მოთხოვნა განაცხადის წარდგენის“ ნაწილშია მოცემული.

საფეხური 1: გახსნა და ადმინისტრაციული შემოწმება

ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი წარმოდგენილი კონცეფციების საკონტროლო კითხვარში (კონცეფციის თავი IV) მოცემული ინფორმაციის გადამოწმებას ჩაატარებს. თუ კონცეფციაში მოთხოვნილი ინფორმაცია გამოტოვებულია ან არასწორია, კონცეფცია შესაძლოა მხოლოდ ამ მიზეზით იყოს უარყოფილი.

კონცეფციების გახსნისა და ადმინისტრაციული შემოწმების შემდეგ ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი ყველა განმცხადებელს გაუგზავნის წერილს, სადაც აღნიშნული იქნება: კონცეფციის მიღების დრო და თარიღი, აკმაყოფილებს თუ არა მათი კონცეფცია საკონტროლო კითხვარში⁴ მოცემულ კრიტერიუმებს და მოხდება თუ არა ამ კონცეფციის განხილვა.

მიღებული კონცეფციების ჩამონათვალი გამოქვეყნდება ვებ-გვერდზე, სადაც საგრანტო განაცხადების მიღებასთან დაკავშირებული ყველა დოკუმენტი ქვეყნდება.

საფეხური 2: განმცხადებლისა და პარტნიორების უფლებამოსილების შემოწმება

ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი შეამოწმებს, ხომ არ არის განმცხადებელი (ძირითადი ორგანიზაცია და პარტნიორები) აკრძალული ორგანიზაციების ჩამონათვალში (იხ. დასაშვებობის ქვეთავი), რის გამოც ამ ორგანიზაციებს არ მიეცემათ MCA-საქართველოსთან თანამშრომლობის შესაძლებლობა.

საფეხური 3: კონცეფციის შეფასება

⁴ უნდა აღინიშნოს, რომ დრო, განაცხადების გახსნიდან წერილის გაგზავნამდე დამოკიდებულია შემოსული განაცხადების რაოდენობაზე და სავარაუდოდ დაახლოებით 1 თვე დასჭირდება.

შეფასების კომისია განიხილავს და შეაფასებს ყველა კონცეფციას, გარდა იმ კონცეფციებისა, რომელთაც ვერ შეასრულეს ვადებთან დაკავშირებული მოთხოვნები, ვერ დააკმაყოფილეს ადმინისტრაციული შემოწმების კრიტერიუმები ან კონცეფციის წარმომდგენი ორგანიზაციები რომელიმე აკრძალული ორგანიზაციების სიაში მოხვდნენ.

შეფასების დროს ყურადღება გამახვილდება კონცეფციაში წარმოდგენილი საქმიანობების რელევანტურობაზე, გამოყენებულ მეთოდოლოგიასა და პროექტის მდგრადობაზე, რისკებისა და მათი მოგვარების მექანიზმებზე, გარემო და სოციალურ საკითხებზე, პროფესიული ჯანმრთელობა და უსაფრთხოების ნორმების დაცვაზე, სოციალური და გენდერული ინტეგრაციის საკითხებზე და განმცხადებლის ორგანიზაციულ შესაძლებლობებსა და გამოცდილებებზე.

კონცეფციები სტანდარტული ჩეკლისტის მიხედვით შემოწმდება, ხოლო ძირითადი კრიტერიუმები ქვემოთ ცხრილშია მოცემული.

1. წარმოდგენილი საქმიანობების მოკლე შინაარსი;
2. შესაბამისობა (რელევანტურობა);
3. მეთოდოლოგია და მდგრადობა;

საფეხური 4: ხარჯ-ეფექტურობის მარტივი ანალიზი

განმცხადებლებმა, ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდის მოთხოვნით, კონცეფციაში უნდა წარმოადგინონ საბაზისო ინფორმაცია შემოთავაზებული პროექტის შესახებ, რაც შეფასების ეტაპზე პროექტის ხარჯ-ეფექტურობის და მარტივი ანალიზის ჩატარების შესაძლებლობას იძლევა. ტექნიკური დახმარების გუნდი გააანალიზებს მიღებული კონცეფციების პოტენციურ ზეგავლენას, ხარჯებსა და სარგებელს და საბაზისო ინფორმაციას, რომელიც განმცხადებელმა წარმოადგინა სხვა ძირითად მონაცემებთან ერთად (სატრენინგო პროგრამა, სასწავლო საშუალებები, შეფასების საშუალებები, გადამზადებული მასწავლებლები, დანადგარები/მოწყობილობები და ინფრასტრუქტურული და სარეაბილიტაციო საქმიანობები და სხვა). ამის გარდა, გათვალისწინებული იქნება განმცხადებლის მიერ მოწოდებული სხვადასხვა ინფორმაცია, რომელიც შრომის ბაზრის მიერ პროფესიების საჭიროებების, გადამზადებული სტუდენტების, კონკრეტულ პროფესიებში მოსალოდნელი ხელფასებისა თუ კონკრეტული პროფესიების შესახებ მოწოდებული ინფორმაციით იქნება გამყარებული.

კონცეფციების შეფასების ეტაპზე შემდეგი ნიმუშის მიხედვით ჩატარდება ხარჯ-ეფექტურობის ანალიზი:

გრანტის ზომა	(ლარი)				
--------------	--------	--	--	--	--

შემოთავაზებული თანადაფინანსების ზომა	(ლარი/წელი)				
ინვესტიციის ვადა	(თვე)				
ახალი პროგრამების შექმნისათვის საჭირო დამატებითი საოპერაციო ხარჯები	(ლარი/წელი)				
ახალი ინფრასტრუქტურული/სარემონტო საქმიანობებისთვის გათვალისწინებული დამატებითი ხარჯები	(ლარი/წელი)				
ახალი პროგრამებში მონაწილე სტუდენტების რაოდენობა	(რაოდენობა/წელი)				
საბაზისო ხელფასი	(ლარი/წელი)				
სახელფასო ზრდა	(%)				
სასწავლო პროგრამის ხანგრძლივობა	(წლები)				
სამიზნე პროფესია (რისი გაკეთება შეეძლება კურსდამთავრებულებს სამუშაო ადგილას, რა სახის სამუშაოსათვის ხდება მათი მომზადება)		ამწეს ოპერატორი			
		წელი 1	წელი 2	წელი... N	წელი 30
ხარჯები					
გრანტის ზომა					
თანადაფინანსება					
დამატებითი საოპერაციო ხარჯები					
დამატებითი მოვლა/შენახვის ხარჯები					
სარგებელი					
პროექტის გარეშე					

პროექტის განხორციელების შემდეგ					
სულ სარგებელი					
ახლანდელი ღირებულება	\$0.01				
ERR (ეკონომიკური უკუგების მაჩვენებელი)	10%				

კონცეფციების ავტორებს საბაზისო ინფორმაციის წარმოდგენა მოეთხოვებათ, რომელიც მარტივი ხარჯ-ფექტურობის ანალიზის ჩატარების საშუალებას იძლევა, კონცეფციების შეფასების პირველად ეტაპზე.

პირველადი შეფასების ანგარიში (კონცეფციების შეფასების ანგარიში)

პირველადი შეფასების ანგარიში ერთი კვირის ვადაში წარედგინება MCA-საქართველოს. ანგარიშში მოცემული იქნება კონცეფციების ჩამონათვალი (ჩეკლისტის ფორმატში), რომლებმაც მოთხოვნილი კრიტერიუმები დააკმაყოფილეს და შესაბამისად საგრანტო კონკურსის შემდეგ ეტაპზე გადავიდნენ. ანგარიშში ასევე მოცემული იქნება მიზეზები, რომლის გამოც კონკრეტული კონცეფციები ვერ გადავიდნენ შემდეგ ეტაპზე (ჩამოთვლილი იქნება კრიტერიუმები, რომლებიც ვერ დაკმაყოფილდა სრულად ან სრულად ვერ შესრულდა - უარყოფის ან არასაკმარისი ან არასწორი დეტალების გამო).

ანგარიშს ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი განიხილავს და MCA-საქართველო ამტკიცებს სრული განაცხადების ეტაპზე გადასვლამდე.

პროექტში მონაწილე აპლიკანტებისთვის ზოგადი შეტყობინების დაგზავნა და მათი სრული აპლიკაციის წარსადგენად მოწვევა

ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი ინდივიდუალურ წერილებს მოამზადებს ყოველი განმცხადებელი ორგანიზაციისთვის სადაც პირველი განხილვის შედეგები იქნება აღწერილი და მითითებული. წერილში აღნიშნული იქნება დააკმაყოფილა თუ არა აპლიკანტმა შემდეგ ეტაპზე გადასასვლელი კრიტერიუმები. ეს წერილები განმცხადებლებს პირველი ეტაპის დასრულებისთანავე დაეგზავნებათ ელექტრონული ფოსტის მეშვეობით.

განმცხადებლებისთვის გაგზავნილი ინფორმაცია ზოგადი ტიპის იქნება და ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი კონკრეტული დეტალების განხილვას არ შეეცდება.

უარყოფილი განაცხადები აპლიკანტებს უკან არ დაუბრუნდებათ.

3.5 სრული განაცხადების შეფასება

სრული განაცხადების მომზადება და წარდგენა

შერჩეული კონცეფციების გამოცხადების შემდეგ განმცხადებლებმა შეტყობინების წერილში მითითებულ ვადაში სრული აპლიკაციები უნდა წარადგინონ იმ ფორმატის მიხედვით, რომელიც ISWD-ის ტექნიკური დახმარების ჯგუფმა შეადგინა.

ISWD-ის ტექნიკური დახმარების ჯგუფი მუდმივ დახმარებას გაუწევს ყველა შერჩეულ აპლიკანტს ინდივიდუალური თუ ჯგუფური კონსულტაციებით, ტექნიკური შეფასების გუნდის მიერ მოწოდებული რეკომენდაციებით თუ კითხვა-პასუხის ფორმატში MCA-საქართველოს ინტერნეტ გვერდზე მიწოდებული ინფორმაციით.

ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი ყველა შერჩეულ განმცხადებელს სპეციალურ ტრენინგს ჩაუტარებს სრული აპლიკაციის მომზადებასთან დაკავშირებით გარემოსა და სოციალური საკითხების, პროფესიული ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების, სოციალური და გენდერული ინტეგრაციისა და ინფრასტრუქტურული გაუმჯობესების საკითხებზე. ტექნიკური დახმარების გუნდი აპლიკანტებს ასევე გააცნობს აპლიკაციის შეფასების, დეტალური შემოწმების ეტაპებსა და ხარჯ-ეფექტურობის გაანგარიშების მოდელს.

აპლიკაციების შეფასება.

საფეხური 1: გახსნა და ადმინისტრაციული შემოწმება

შეფასებისას ყურადღება მიექცევა შემდეგ საკითხებს:

- აპლიკაციის წარდგენა გამოცხადებულ ვადებში. თუ აპლიკაცია ჩაბარების ვადის გასვლის შემდეგ იქნა წარმოდგენილი, მაშინ ეს აპლიკაცია აღარ განიხილება.
- განაცხადი აკმაყოფილებს საკონტროლო კითხვარში აღნიშნულ კრიტერიუმებს. თუ აპლიკაციაში წარმოდგენილი მნიშვნელოვანი ინფორმაცია არასწორია ან საერთოდ გამოტოვებულია, მაშინ აპლიკაციის შემდგომი შეფასება აღარ მოხდება.

აპლიკაციების გახსნისა და ადმინისტრაციული შემოწმების შემდეგ ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი ყველა განმცხადებელს გაუგზავნის წერილს, სადაც აღნიშნული იქნება: აპლიკაციის მიღების დრო და თარიღი, აკმაყოფილებს თუ არა მათი აპლიკაცია საკონტროლო კითხვარში მოცემულ კრიტერიუმებს და მოხდება თუ არა ამ აპლიკაციის განხილვა.

აპლიკანტების სია გამოქვეყნდება MCA-საქართველოსა (<http://www.mcageorgia.ge>) და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს (<http://www.mes.gov.ge/index.php?lang=geo>) ვებ-გვერდებზე.

საფეხური 2: შეფასების კომისიის მიერ სრული აპლიკაციების შესაბამისობის განხილვა

შეფასების კომისია განიხილავს წარმოდგენილ აპლიკაციებს და მოახდენს მათ შედარებას პროექტში მოთხოვნილ სტანდარტებთან. თავდაპირველი განხილვის შედეგად შეფასების კომისია მითითებებს გასცემს შემოწმდეს წარმოდგენილი აპლიკაციები ვიზიტისა და ადგილზე სტანდარტების შეფასების მიხედვით: გარემოსა და სოციალური, პროფესიული ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების, სოციალური და გენდერული ინტეგრაციის, ინფრასტრუქტურული და სარეაბილიტაციო საკითხებთან დაკავშირებულ სტანდარტებისა და ნორმების მიხედვით:

ტექნიკური შეფასების კომისია განაცხადს არ განიხილავს, თუ:

- ორგანიზაცია არაა ფინანსურად მდგრადი - განმცხადებლისა და მისი პარტნიორ(ებ)ის ფულადი მიმოქცევა ბოლო 2 წლის განმავლობაში არ უთანაბრდება პროექტის მთლიან ბიუჯეტს (განმცხადებლის მიერ მოწოდებული მტკიცებულების საფუძველზე. მტკიცებულების არარსებობის შემთხვევაში განაცხადი აღარ განიხილება).
- მოიცავს ისეთ საკითხს, რომელიც MCC-ს გარემოს გაიდლაინების აკრძალულ სიაშია მოხვედრილი.
- სრული საპროექტო განაცხადი რადიკალურად განსხვავდება ადრე წარდგენილი კონცეფციისგან.
- საპროექტო განაცხადებს, რომელთა ღირებულება 1,000,000 ა.შ.შ. დოლარი ან მეტია, არ ჰყავს საერთაშორისო პარტნიორი.
- განაცხადი არ აკმაყოფილებს IV თავში მოცემული საკონტროლო კითხვარის ერთ ან რამდენიმე ფორმალურ კრიტერიუმს.
- პროექტი ვადების დარღვევით იყო წარდგენილი.

ტექნიკური შეფასების კომისია იმსჯელებს წარმოდგენილი აპლიკაციების დადებით და უარყოფით მხარეებზე, გააკეთებს განმარტებებს, გარკვეული შესწორებების საჭიროებების შესახებ წარმოდგენილ აქტივობებში თუ ბიუჯეტის ნაწილში და რეკომენდაციებს წარუდგენს ანგარიშის სახით ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდს შემდგომი შემოწმება/ინსპექტირებისთვის. ანგარიშში მოცემული იქნება რა სახის განმარტებებია საჭირო, რა სახის ინფორმაცია და მონაცემებია საჭირო და რომელი საკითხი უნდა შემოწმდეს ტექნიკური შეფასების კომისიის სახელით და ტექნიკური დახმარების გუნდის ექსპერტების მიერ.

საფეხური 3: დეტალური შემოწმება და ადგილზე ვიზიტები

ტექნიკური დახმარების გუნდი ყველა განსახილველი აპლიკაციის შემოწმებას ჩაატარებს ტექნიკური შეფასების კომისიის მოთხოვნით და მათი რეკომენდაციების გათვალისწინებით.

დეტალური შემოწმების საკონტროლო კითხვარი (ჩეკლისტი) მოიცავს ხარჯ-ეფექტურობის სრულ ანალიზს და წარმოადგენს აპლიკაციის საბოლოო შეფასების წინა ეტაპს.

დეტალური შემოწმების საკონტროლო კითხვარი, გარემოსა და სოციალური საკითხების დანართები, მათ შორის ხარჯ-ეფექტურობის ანალიზის მოდელი კონცეფციების გადარჩევის შემდეგ მომზადდება, ხოლო დასამტკიცებლად MCA-საქართველოსა და MCC-ს გაეგზავნება. შემოწმებას ტექნიკური დახმარების გუნდის ექსპერტები განახორციელებენ დოკუმენტების მიმოხილვისა და ადგილზე აპლიკანტებთან ერთად ვიზიტის მეშვეობით. ტექნიკური დახმარების გუნდი პროექტის განხორციელების, აპლიკანტის შესაძლებლობებისა და მოწოდებული ინფორმაციის ვალიდურობის დასადგენად შემდეგ საკითხებს შეამოწმებს:

- მთავარი განმცხადებელი ორგანიზაციის იურიდიული სტატუსი;
- შემოთავაზებული აქტივობების ეკონომიკური სარგებელი;
- კავშირი ბიზნეს სექტორთან, პარტნიორობა და ბიზნესის სექტორის საჭიროებების კვლევის შესაძლებლობა;
- ადამიანური რესურსები და ადამიანური რესურსების მართვის სისტემები;
- ინფრასტრუქტურული და ტექნოლოგიური მოწყობილობები და პროგრამები;
- გარემო, ჯანმრთელობა, უსაფრთხოება;
- ეკონომიკური სარგებელი და გონივრული გათვლებით შედგენილი ბიუჯეტი;
- ფინანსური მენეჯმენტი, ბუღალტერია და ფინანსური აღრიცხვის წარმოება;
- ხარისხის მართვა და გამოყენებული სტანდარტები
- პროგრამა, პროდუქტი და მომსახურება
- ბრენდინგისა და კომუნიკაციის შესაძლებლობები
- პროექტის მენეჯმენტის შესაძლებლობები
- მდგრადობის პერსპექტივები.

შემოწმების ფარგლებში ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი განიხილავს არსებულ მენეჯმენტის სისტემებსა და შემოთავაზებული ადამიანური რესურსების გამოყენების გეგმას, საგრანტო პროექტის ამოცანებთან და მიზნებთან მიმართებაში. ტექნიკური დახმარების გუნდი შეაფასებს პროექტში გათვალისწინებული ძირითადი პერსონალის მენეჯმენტის შესაძლებლობებს და აპლიკაციის გამარჯვების შანსების გაზრდის მიზნით შესაძლოა აპლიკანტს პერსონალის გამოცვლის გადაწყვეტილება შესთავაზოს.

ISWD-ის ტექნიკური დახმარების ექსპერტები განიხილავენ წარმოდგენილი ბიუჯეტის მიზანშეწონილობას, რათა დაცული იყოს პროექტის ხარჯ-ეფექტურობის ბალანსი. საველე ვიზიტებიდან მიღებული ინფორმაციის საფუძველზე მოხდება ბიუჯეტის ხარჯების შესაბამისობისა და მიზნობრიობის ანალიზი და შესაბამისად აპლიკანტს მიეცემა რეკომენდაცია ბიუჯეტის კორექტირების შესახებ. ამის გარდა, ბიუჯეტის კორექტირება

შეიძლება საჭირო გახდეს აპლიკაციაში წარმოდგენილი ინფრასტრუქტურული, გარემოს, ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების საკითხების გათვალისწინებითაც.

განაცხადის უფლებამოსილების შემოწმება

განაცხადის უფლებამოსილების შემოწმება მხოლოდ იმ შემთხვევაში შესრულდება თუ ტექნიკური შეფასების კომისია ჩათვლის, რომ განაცხადი შეესაბამება საგრანტო სახელმძღვანელოს მოთხოვნებს.

- განმცხადებლის მიერ მიწოდებული დეკლარაცია შემოწმდება ამავე განმცხადებლის მიერ მიწოდებულ დამხმარე დოკუმენტებთან შესაბამისობაში. რაიმე დოკუმენტის არარსებობა, ან დეკლარაციასა და დამხმარე დოკუმენტს შორის შეუსაბამობა შესაძლოა განაცხადის უარყოფის მიზეზი გახდეს.
- განმცხადებლის, მისი პარტნიორებისა და წარმოდგენილი საქმიანობების უფლებამოსილება დადგენილი კრიტერიუმების მიხედვით შემოწმდება.

აპლიკაციის ინფრასტრუქტურული ნაწილის დეტალური შემოწმება

ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი განმცხადებელთან ერთად განიხილავს ინფრასტრუქტურული ინტერვენციების მიზნობრიობას თუ ამგვარი რამ პროექტით არის გათვალისწინებული. გუნდის ექსპერტები ინფრასტრუქტურული გაუმჯობესების გეგმების განხორციელების შესაძლებლობას დაადგენენ. ეს მოიცავს შემოთავაზებული სამშენებლო განრიგის გადასინჯვას, რაც კავშირშია წინასწარი ბიუჯეტსა და ყველა საჭირო გამოკვლევის, რესურსებისა და ნებართვების მიღებასთან დაკავშირებულ ვადებთან. ტექნიკური დახმარების გუნდი ჩაატარებს სავსელ მონიტორინგს, რათა დარწმუნდეს წარმოდგენილი სარეაბილიტაციო და ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესებასთან დაკავშირებული საქმიანობების სისწორეში.

გარემოს, პროფესიული ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების, ასევე სოციალური და გენდერული ინტეგრაციის საკითხების დეტალური შემოწმება.

ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი შეიმუშავებს გარემოს, საშიში მასალებისა და პროფესიული ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების შესამოწმებელ საკონტროლო კითხვარს (ჩეკლისტს) რომელიც დასამტკიცებლად წარედგინება MCA-საქართველოსა და MCC.

ტექნიკური დახმარების გუნდის ექსპერტები ყოველი შემოთავაზებული პროექტისთვის დოკუმენტურ და სავსელ ვიზიტებს ჩაატარებენ, იმ პროექტების შემთხვევაშიც, სადაც ინფრასტრუქტურული კომპონენტი არაა გათვალისწინებული. შემოწმების მიზანია დადგინდეს თუ რამდენად შესაბამისობაშია პროექტში წარმოდგენილი საქმიანობები IFC -ის

სტანდარტებთან, MCC გარემოს დაცვის გაიდლაინებთან და MCA-საქართველოს ESMS გარემოსა და სოციალური მართვის სისტემებთან.

ტექნიკური დახმარების გუნდის ექსპერტები შეამოწმებენ თუ როგორ არის წარმოდგენილი საგანმანათლებლო დაწესებულებებში პროფესიული ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების, სოციალური და გენდერულ ინტეგრაციის საკითხები. გუნდის ექსპერტებმა შესაძლოა რეკომენდაცია გაუწიონ საგანმანათლებლო დაწესებულებისთვის აღჭურვილობის შეძენას, შენობის გაუმჯობესებასა თუ პროფესიული ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების მოდულის შემოღებას სასწავლო პროგრამაში.

ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი ყოველი აპლიკანტისთვის შექმნის გარემოსა და სოციალური შეფასების დოკუმენტს, სადაც აღწერილი იქნება სავსე შემოწმების შედეგები და ჩამოთვლილი იქნება გრანტის მიღებამდე ჩასატარებელი შეფასებები და კვლევები (მაგ., აზბესტის ტესტირება).

ტექნიკური დახმარების გუნდი განმცხადებლებს გარემოსა და სოციალური რისკებისა და გარემოზე ზემოქმედების შემარბილებელი გეგმების მომზადებაში დაეხმარება, რაც შესაძლებელია აპლიკაციის ფინანსურ ნაწილში ცვლილებების საფუძველი გახდეს.

საფეხური 4: დეტალური შემოწმების შედეგები და მოლაპარაკება პროექტის კორექტირების თაობაზე

ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი დეტალური შემოწმების შედეგებს გააცნობს აპლიკანტს და რეკომენდაციებს შეთავაზებს IFC სტანდარტების, გარემოსა და სოციალური საკითხების, პროფესიული ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების, სოციალური და გენდერული საკითხებისა და ინფრასტრუქტურული მოთხოვნების დაცვის გათვალისწინებით. ამას შესაძლოა რისკების შემცირებასთან დაკავშირებული ქმედებები და მართვის გეგმების ცვლილებები დასჭირდეს, რომელიც გარკვეულ ხარჯებსა და ბიუჯეტში ცვლილებებს საჭიროებს (მაგ., კვლევები, შერბილების სტრატეგიები, აქტივობები და შედეგების აღწერები).

ინფორმაცია დეტალური შემოწმების შესახებ და აპლიკანტებთან საინფორმაციო შეხვედრების გამართვა.

ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი აპლიკანტებთან ერთდღიან საინფორმაციო შეხვედრას ჩაატარებს მას შემდეგ, რაც დაასრულებს წინასწარ დეტალური შემოწმებას. ამ შეხვედრების დროს ტექნიკური გუნდი საჭირო ინფორმაციას მიაწვდის განმცხადებლებს და მითითებებს მისცემს აპლიკაციაში წარმოდგენილი გარკვეული ინფორმაციის გადახედვის, შესწორების და ბიუჯეტის კორექტირების შესახებ. ტექნიკური გუნდი კიდევ ერთხელ განიხილავს IFC სტანდარტებს, გარემოსა და სოციალურ საკითხებს, პროფესიულ ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებას, სოციალურ და გენდერულ საკითხებს, ინფრასტრუქტურულ მოთხოვნებსა და ხარჯ-ეფექტურობის ანალიზს.

მოლაპარაკება განმცხადებლებთან აპლიკაციების შესაძლო კორექტირების შესახებ

გარემოსა და სოციალური მიმოხილვის, ასევე სხვა ნებისმიერი შეფასებისა თუ კვლევის შედეგებიდან გამომდინარე შეიქმნება გარემოზე ზემოქმედებისა და სოციალური საკითხებთან დაკავშირებული გარკვეული საკონტრაქტო პირობები, რომლებიც ჩაიდება ყველა საგრანტო ხელშეკრულებაში და რომლებიც მოიცავენ გარემოსა და სოციალური ზეგავლენის შეფასების ანგარიშებს, გარემოს რისკებისა და გარემოზე ზემოქმედების შემარბილებელ გეგმებს.

ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი განმცხადებლებთან ერთად განიხილავს პროექტების შედეგებისა და ხარჯების ხელახლა დაანგარიშების შესაძლებლობებს, რომლებიც აპლიკანტმა უნდა გაითვალისწინოს შედეგების აღწერაში, შესრულების გეგმაში და ბიუჯეტის კორექტირებაში, ტექნიკური დახმარების გუნდის მიერ დათქმულ ვადებში.

თუ ტექნიკური დახმარების გუნდი ვერ მოახერხებს საპროექტო განაცხადის შედეგებისა და ხარჯების საჭირო კორექტირებაზე შეთანხმების მიღწევას, მათ შორის ისეთი საკითხების ირგვლივ, რომელიც გარემოსა და სოციალური რისკების შემცირებასა და მონიტორინგს მოიცავს, ასევე ინფრასტრუქტურულ სამუშაოებს არსებული ბიუჯეტის შიგნით, მაშინ დგება შეუსაბამობისა და პროექტის არასათანადო დონეზე შესრულების რისკი, რის გამოც ტექნიკური დახმარების გუნდი ტექნიკური შეფასების კომისიას განაცხადის უარყოფის რეკომენდაციას მისცემს.

განმცხადებლებს ვადა მიეცემათ საჭირო განმარტებებისა და მონაცემების წარსადგენად, ასევე შედეგების აღწერის, განხორციელების გეგმისა და ბიუჯეტის განახლებული ვერსიების ტექნიკური შეფასების კომისიისთვის წარსადგენად. განმცხადებლებს თავად შეუძლიათ განსაზღვრონ მიაწვდიან თუ არა კომისიას მოთხოვნილ განმარტებებს, მონაცემებსა თუ განახლებულ ინფორმაციას, და როგორ განსაზღვრავენ, ჩამოაყალიბებენ და წარადგინენ ამ ინფორმაციას განაცხადის სხვადასხვა თავებში. იმ შემთხვევაში, თუ განმცხადებელს სურს არ უპასუხოს, ან არ შეუძლია უპასუხოს ტექნიკური შეფასების კომისიის ან მისი სახელით გაკეთებულ ამგვარ მოთხოვნას, მაშინ გარკვეულ ვადაში წერილობითი განმარტება უნდა წარადგინოს. წინააღმდეგ შემთხვევაში განმცხადებლის პროექტი აღარ განიხილება გრანტის მისაღებად.

საფეხური 5: ხარჯ-ეფექტურობის ანალიზი

ხარჯ-ეფექტურობის ანალიზი ყოველი შესაბამისი განაცხადისთვის გაკეთდება. ბიუჯეტის შესწორების და კორექტირების შემდეგ, რაც დაკავშირებულია ინფრასტრუქტურის, გარემოს, ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული კვლევებისა და რისკების შემცირების სტრატეგიების საქმიანობებთან, გამოითვლება ეკონომიკური უკუგების

მაჩვენებელი ERR და ის 10% - ზე მეტი უნდა იყოს, იმისთვის, რომ შემოთავაზებული საგრანტო განაცხადი დაფინანსდეს.

ტექნიკური დახმარების გუნდი გააანალიზებს წარდგენილი საბოლოო განაცხადის დოკუმენტაციას და ინფორმაციას შესაძლო ხარჯებისა და სარგებლის შესახებ, რაც დაკავშირებულია ბევრ სხვადასხვა ფაქტორებთან - სატრენინგო პროგრამასთან, სასწავლო დამხმარე საშუალებებთან, შეფასების საშუალებებთან, გადამზადებული მასწავლებლების რაოდენობასთან, გადამზადებული სტუდენტების რაოდენობასთან, ინფრასტრუქტურული და სარეაბილიტაციო სამუშაოების მოცულობასთან და სხვა.

განხილული იქნება სხვადასხვა სახის ინფორმაცია, რომელიც განმცხადებლის მიერაა წარდგენილი და დეტალური შემოწმების შედეგად არის დადასტურებულია, მათ შორისაა შრომის ბაზრის ინფორმაცია ბაზარზე მოთხოვნილი პროფესიების, გადასამზადებელი სტუდენტების, კონკრეტულ ბიზნეს სექტორში სავარაუდო ხელფასების შესახებ.

ქვემოთ მოცემულია ხარჯ-ეფექტურობის ანალიზის ფორმატი. კონკრეტული პროგრამული ხარჯების კატეგორიებს უფრო მეტად დახვეწილი განმარტებები დასჭირდება და კონკრეტული პროგრამული ხარჯები შესაძლოა განაცხადების თემატიკიდან გამომდინარე ერთმანეთისგან განსხვავდებოდეს. ანალიზის საბოლოო ცხრილი შემუშავდება MCC-თან კოორდინაციის საფუძველზე და იმ მონაცემებიდან გამომდინარე, რომელიც შესაბამისი ანალიზის ჩასატარებლადაა ხელმისაწვდომი.

ხარჯ-ეფექტურობის ანალიზი – საგრანტო კონკურსის მოდელი

	პროგრამული ხარჯები	მიმდინარე წელი – პროექტის განხორციელება ლარში	მიმდინარე წელი +1 – პროექტის განხორციელება ლარში	მიმდინარე წელი +2 – პროექტის განხორციელება ლარში	მიმდინარე წელი +3 – პროექტის განხორციელება ლარში	მიმდინარე წელი +4 – პროექტის განხორციელება ლარში	მიმდინარე წელი +5 – პროექტის განხორციელება ლარში	მიმდინარე წელი +30 – პროექტის განხორციელება ლარში
1	ახალი ტექნიკური და პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის შექმნის ხარჯი							
2	ტექნიკური და პროფესიული მასწავლებლების ტრენინგი							

3	ტექნიკური და პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის თანამშრომელთა დამატებითი ხელფასი								
4	ინფრასტრუქტურის განვითარება								
5	დანადგარები, მოწყობილობები და მასალები								
6	ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების ტრენინგის მასალები, დანადგარები და ა.შ.								
7	გარემოსა და სოციალური შეფასება და ზემოქმედების შემარბილებელი გეგმა								
8	სტუდენტების სწავლების გადასახადის ზრდა								
9	საოპერაციო და დამატებითი ხარჯები								
10	სხვა მოსალოდნელი დამატებითი ხარჯები								
	მთლიანი ხარჯი (ახლანდელი ღირებულება)								
	პროგრამული სარგებელი								
1	კურსდამთავრებულთა რაოდენობა								
2	შემოთავაზებული პროგრამის ხანგრძლივობა								
3	წლების რაოდენობა, რომელიც ახალი პროგრამის ათვისებისთვისაა საჭირო								
4	როგორი მოთხოვნა არსებობს ბაზარზე კურსდამთავრებულებისთვის?								
5	რა სამუშაო/სპეციალობა ექნებათ არსებული საბუნებისმეტყველო, საინჟინრო, ტექნიკური, და მათემატიკური პროგრამების კურსდამთავრებულებს?								
6	როგორია ზემოთ ნახსენები სპეციალობის საშუალო ხელფასი?								
7	რა სამუშაო ექნებათ გაუმჯობესებული პროგრამის კურსდამთავრებულებს?								

8	რა იქნება საშუალო ხელფასი ზემოთ აღნიშნული სპეციალობისთვის?							
9	როგორია არსებული პროგრამების კურსდამთავრებულთა უმუშევრობის მაჩვენებელი?							
10	როგორ შემცირდება ახალი პროგრამების კურსდამთავრებულთა უმუშევრობის დონე?							
11	დამსაქმებლების ხარჯების დაზოგვა გაუმჯობესებული ტექნიკური და პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამებიდან.							
12	ხარჯების დაზოგვა დამსაქმებლებისთვის გაუმჯობესებული პროგრამის კურსდამთავრებულთა შეთავაზებიდან							
	მთლიანი სარგებელი (ახლანდელი ღირებულება - PV)							
		ხარჯ-ეფექტურობის ანალიზი						
	მთლიანი ღირებულება (ახლანდელი ღირებულება) სარგებელი							
	მთლიანი ღირებულება (ახლანდელი ღირებულება) ხარჯი							
	სარგებლის სუფთა ახლანდელი ღირებულება							

ხარჯ-ეფექტურობის ანალიზის შედეგები წარედგინება ტექნიკური შეფასების კომისიის სრული აპლიკაციის შეფასების დროს გასათვალისწინებლად.

საფეხური 6: ტექნიკური შეფასების კომისიის მიერ საბოლოო შეფასება და პროექტების კლასიფიკაცია

განაცხადების წარდგენა ტექნიკური შეფასების კომისიისთვის

ტექნიკური შეფასების კომისია რამდენიმე განმცხადებელს მოიწვევს საპროექტო განაცხადის პირადად ან სკაიპის მეშვეობით წარსადგენად. ზეპირი პრეზენტაციისათვის მოსაწვევი განმცხადებლების სია შედგება შესაბამისობის შეფასების, დეტალური შემოწმების, ბიუჯეტის კორექტირების და ხარჯ-ეფექტურობის ანალიზიდან გამომდინარე. მოწვეულმა განმცხადებლებმა პრეზენტაციების ელექტრონული და ამობეჭდილი ვერსიები უნდა წარადგინონ.

განმცხადებელი თავად გადაწყვეტს ვინ მიიღებს მონაწილეობას ამ პრეზენტაციაში. თუმცა, მან უნდა უზრუნველყოს ისეთი გუნდის წევრების დასწრება, რომლებსაც ტექნიკური შეფასების კომისიის მიერ დასმული შეფასების კრიტერიუმებიდან გამომდინარე სხვადასხვა ტიპის კითხვებზე პასუხის გაცემის საშუალება ექნებათ. პრეზენტაციაზე დასწრება განმცხადებლის არაუმეტეს სამ წარმომადგენელს შეეძლება.

განაცხადების საბოლოო კლასიფიკაცია

განაცხადებისთვის ქულების მინიჭება და მათი რანჟირება მოცემული შეფასების კრიტერიუმების მიხედვით მოხდება და ეფუძნება წინასწარი შემოწმების შედეგებს, ხარჯ-ეფექტურობის ანალიზს, წარმოდგენილ ბიუჯეტს, განმცხადებლისა და მისი პარტნიორების შესაძლებლობების შეფასებას და განმცხადებლის ზეპირ პრეზენტაციებს.

სრული განაცხადები სტანდარტული საკონტროლო კითხვარის მიხედვით შეფასდება. ცხრილში ძირითადი კრიტერიუმების აღწერაა მოცემული.

სრული განაცხადი - შეფასების ცხრილი

ნაწილი
1. ფინანსური და საოპერაციო შესაძლებლობები
2. რელევანტურობა
3. მეთოდოლოგია
4. მდგრადობა
5. ბიუჯეტი და ხარჯ-ეფექტურობა
მთლიანი მაქსიმალური ქულა

შეფასების სრული ცხრილი და შეფასების კრიტერიუმები აპლიკაციის დოკუმენტაციაშია მოცემული, რომელიც დანართის სახითაა წარმოდგენილი.

შეფასების პროცესის, შემოწმებისა და განმცხადებელსა და ტექნიკური დახმარების ჯგუფს შორის მიღწეული ბიუჯეტის კორექტირების შეთანხმების შემდეგ, ტექნიკური შეფასების კომისიას არ შეუძლია აპლიკანტებისთვის რაიმე სხვა რეკომენდაციის მიცემა. შეფასების პროცესის დასრულების შემდეგ ტექნიკური შეფასების კომისია დამსახურების მიხედვით და რანჟირების მეთოდით რეკომენდაციას გაუწევს განაცხადებს შემდეგომი დაფინანსებისთვის.

3.6 შეტყობინების პროცედურა, საგრანტო ხელშეკრულებაზე მოლაპარაკება და ხელმოწერა

ტექნიკური შეფასების კომისიის რეკომენდაციებისა და დეტალური შემოწმების შედეგებიდან გამომდინარე, ტექნიკური შეფასების კომისია და ISWD ტექნიკური დახმარების გუნდი MCA-საქართველოსთვის მოამზადებენ ანგარიშს, სადაც ჩამოთვლილი იქნება დასაფინანსებლად რეკომენდირებული პროექტები. ტექნიკური შეფასების კომისიას და MCA-საქართველოს გაეგზავნება რეკომენდაციების ანგარიში თანხმობის წერილის (No Objection) მისაღებად. წერილის მიღების შემდეგ, ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი გრანტის მიმღებთან დაიწყებს საკონტრაქტო მოლაპარაკებას და ხელშეკრულების სამუშაო ვერსიას მოამზადებს.

ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდის მიერ მომზადდება საკონტრაქტო დოკუმენტაციის ორი ორიგინალი ვერსია (ერთი MCA-საქართველოსთვის, მეორე აპლიკანტისთვის) და ერთი ასლი. ორიგინალ ვერსიებზე გრანტის მიმღებმა ხელმოწერის შემდეგ ხელშეკრულებები გადაეგზავნება MCA - საქართველოს ხელმოსაწერად. MCC-თან კომუნიკაციასა და კოორდინაციაზე MCA-საქართველოა პასუხისმგებელი.

3.7 სავარაუდო განრიგი

ქვემოთ მოცემულ სავარაუდო განრიგში⁵ მოცემულია განაცხადების კონკურსის პირველი რაუნდის სხვადასხვა აქტივობების ვადები:

საფეხური	სავარაუდო დრო
გამოცხადება მედიაში	14 ივლისი 2015
საგრანტო კონკურსის დაწყების ღონისძიება თბილისში	22 ივლისი, 2015
საჯარო საინფორმაციო შეხვედრა (2 თბილისში, 1 თელავში, 1 ქუთაისში და 1 ბათუმში)	23 და 24 28, 30, 31 ივლისი 2015
საგრანტო კონკურსის ექსპერტების დაქირავება	მაისი-ივნისი, 2015
საინფორმაციო შეხვედრა და ტრენინგი - კონცეფციები	აგვისტო, 2015
კონცეფციების წარდგენის ბოლო ვადა	<u>14 სექტემბერი 2015</u>
ინფორმაცია ადმინისტრაციული შემოწმების შესახებ და კონცეფციების შეფასება	სექტემბრის მეორე ნახევარი, 2015

⁵ აქ მოცემული განრიგი შესაძლოა შეიცვალოს იმის მიხედვით, თუ რა დრო დასჭირდება ISWD ტექნიკური დახმარების გუნდსა და MCA-საქართველოს თანხმობის მიღებას

მოწვევა სრული განაცხადების წარსადგენად	შუა ოქტომბერი, 2015
საინფორმაციო შეხვედრა და ტრენინგი - აპლიკაცია	ოქტომბერი - ნოემბერი, 2015
აპლიკაციის წარდგენა	<u>13 ნოემბერი, 2015</u>
შემოწმება/ინსპექტირება შემოწმება/ინსპექტირების ჩეკლისტი - შესაბამისობა, ხარჯ-ეფექტურობის ანალიზი, ხარჯების/ფასების მიზნობრიობა, ინფრასტრუქტურის შესაბამისობა, ESP რისკები და მენეჯმენტის გეგმები, დოკუმენტებისა და მონაცემების შემოწმება – დაახლ. 20 პროექტი)	ნოემბერი-დეკემბერი - 2015
მოლაპარაკება განაცხადის შესწორებაზე (7-10 პროექტი)	დეკემბერი 2015
გადაწყვეტილება გრანტების გაცემაზე	იანვარი, 2016
საგრანტო ხელშეკრულების მომზადება (საკონტრაქტო დოკუმენტები 7-10 პროექტისათვის)	თებერვალი 2016
საგრანტო ხელშეკრულების ხელმოწერა	თებერვალი, 2016
გრანტების გაცემის ოფიციალური ცერემონია	თებერვალი, 2016

4 გრანტის განხორციელების პირობები

4.1 საგრანტო ხელშეკრულება

წარმოდგენილ განაცხადს თან ახლავს საგრანტო ხელშეკრულების ფორმა. განმცხადებელი, სრული აპლიკაციის ფორმის ხელმოწერით, თანახმაა მიიღოს საგრანტო ხელშეკრულებაში აღნიშნული საკონტრაქტო პირობები.

4.2 საგრანტო პროგრამის ფინანსური დოკუმენტაცია.

საგრანტო პროექტის განხორციელების მიზნით ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი ფინანსური მოთხოვნის დოკუმენტებს შექმნის, მათ შორის ტექნიკური სპეციფიკაციების ფორმებს, რომელიც საქონლის, შრომის, არასაკონსულტაციო მომსახურების, კონსულტანტებისა და საკონსულტაციო მომსახურების დროს შეივსება. თუ საქონელი, სამუშაო თუ საკონსულტაციო მომსახურება, 25,000 ა.შ.შ დოლარზე მეტი ღირებულებისაა, მის შესყიდვას გრანტის მიმღებისთვის MCA-საქართველო განახორციელებს. საქონლის, მცირე სამუშაოებისა თუ საკონსულტაციო/არასაკონსულტაციო მომსახურების შეძენა (თითო კონტრაქტში არაუმეტეს 25,000 დოლარის ღირებულებისა), რომელიც საჭიროა საგრანტო პროექტის განხორციელებისთვის, თავად გრანტის მიმღების მიერ იქნება ორგანიზებული საკუთარი შესყიდვების პროცედურებისა და საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით და MCC-ს შესყიდვების პრინციპებთან შესაბამისობაში.

საგრანტო შესყიდვების პროცედურები 25,000 ა.შ.შ. დოლარზე მეტი ღირებულების შენაძენზე შემდეგნაირად განხორციელდება:

- (a) სატენდერო ნიმუშის მიხედვით ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდის ექსპერტები გრანტის მიმღებ ორგანიზაციებთან ერთად იმუშავებენ, რათა სატენდერო პაკეტი მომზადდეს და ელექტრონულად გადაეგზავნოს ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდს.
- (b) ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი შეამოწმებს ყოველ სატენდერო პაკეტს და საჭიროებისამებრ გრანტის მიმღებს დაუბრუნებს უკან შესწორებისთვის და გაუმჯობესებისთვის.
- (c) გრანტის მიმღები შესაბამისად ასწორებს სატენდერო პაკეტს და გასწორებულ ვერსიას ისევ ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდს უგზავნის.
- (d) ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდის ექსპერტები კიდევ ერთხელ ამოწმებენ წარმოდგენილი პაკეტის სისრულესა და სიზუსტეს და მის სრულ შესაბამისობას MCC-სა და MCA-საქართველოს შესყიდვების პრინციპებთან და საჭიროებისამებრ ისევ შესასწორებლად უგზავნიან გრანტის მიმღებს (ამ შემთხვევაში მე-3 და მე-4 საფეხურების გამეორებაა საჭირო).

- (e) MCA-საქართველო, შესყიდვების პროცესის გამოცხადებამდე და განხორციელებამდე საბოლოოდ ამტკიცებს დოკუმენტებს.

25,000 ა.შ.შ. დოლარამდე ღირებულების მქონე შესყიდვები შემდეგნაირად ხორციელდება:

- (a) სატენდერო ნიმუშის მიხედვით ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდის ექსპერტები გრანტის მიმღებებთან ერთად იმუშავენ, რათა სატენდერო პაკეტი მომზადდეს და ელექტრონულად გადაეგზავნოს ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდს. აიპ-ს შეუძლია საკუთარი ფორმატისა და შესყიდვების წესების გამოყენება.
- (b) ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი შეამოწმებს ყოველ სატენდერო პაკეტს და საჭიროებისამებრ დაუბრუნებს უკან გრანტის მიმღებს შესწორებისა და გაუმჯობესებისათვის.
- (c) გრანტის მიმღები შესაბამისად ასწორებს სატენდერო პაკეტს და გასწორებულ ვერსიას ისევ ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდს უგზავნის.
- (d) ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდის ექსპერტები კიდევ ერთხელ ამოწმებენ სატენდერო პაკეტის სისრულესა და სიზუსტეს და მის სრულ შესაბამისობას MCC-სა და MCA-საქართველოს შესყიდვების პრინციპებთან და საჭიროებისამებრ ისევ შესასწორებლად უგზავნიან გრანტის მიმღებს, რომელიც შესყიდვების პროცესს დაიწყებს.

ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი პერიოდულად შეამოწმებს სატენდერო პროცედურებს და შემოწმების შედეგების მიხედვით საჭირო რჩევებითა და დახმარებით უზრუნველყოფს გრანტის მიმღებს. შემოწმების შედეგები, გრანტის მიმღებისთვის გაცემული რეკომენდაციები და მითითებები მონიტორინგის ანგარიშებში აისახება და MCA-საქართველოს გადაეგზავნება.

ISWD ტექნიკური დახმარების გუნდი გრანტის მიმღებ ორგანიზაციებთან ერთად უნდა მუშაობდეს სპეციფიკაციების შესადგენად და შესყიდვების დროულად და მაღალი ხარისხით განსახორციელებლად. ამ მიდგომის მეშვეობით საგრანტო შესყიდვების ოპერაციები საგრანტო ციკლის განმავლობაში დროულად დასრულდება, ანუ, 24 თვეში ან უფრო ნაკლებში.

საგრანტო ხელშეკრულებების ხელმოწერის შემდეგ ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი საგრანტო შესყიდვების მონიტორინგის გეგმას მოამზადებს, რომლის მიხედვითაც იგი შესყიდვების პროცესის ტექნიკურ დახმარებასა და მონიტორინგს, ასევე მაღალ ხარისხსა და დროულ შედეგებს უზრუნველყოფს.

მეტი ინფორმაციისა და დეტალებისთვის იხ.: <https://assets.mcc.gov/guidance/mcc-guidelines-programprocurement.pdf>.

4.3 MCC შესყიდვების პრინციპები

შესყიდვების პრინციპები, რომელსაც ყველა გრანტი უნდა ექვემდებარებოდეს, მოცემულია MCC პროგრამული შესყიდვების გაიდლაინების თავში P1.A.1.2, ხოლო მოკლე შეჯამება მოცემულია ქვემოთ:

- (ა) ღია, სამართლიანი და კონკურენტული პროცედურების გამჭვირვალედ გამოყენება საქონლის, სამუშაოსა და არასაკონსულტაციო მომსახურების მოთხოვნის, მიღებისა და კონტრაქტების ადმინისტრირების პროცესში.
- (ბ) მოთხოვნა საქონლის, სამუშაოებისა და არასაკონსულტაციო მომსახურების მიღებაზე ჩამოთვლილი საქმიანობის მკაფიო და ზუსტ აღწერას უნდა ეფუძნებოდეს.
- (გ) კონტრაქტები მხოლოდ კვალიფიციური და შესაფერისი შესაძლებლობების მქონე მომწოდებლებთან და კონტრაქტორებთან გაფორმდება, რომლებსაც შეუძლიათ და მზად არიან კონტრაქტი შეასრულონ დროულად და შესაბამისი პირობებისა და მოთხოვნების დაცვით.
- (დ) საქონლის, სამუშაოსა და არასაკონსულტაციო მომსახურების შესყიდვისას გადახდილი იქნება არაუმეტეს კომერციულად მისაღები ფასისა (ფასები განაცხადის საბაზრო ფასებთან შედარებით დადგინდება).

4.4 ქვეკონტრაქტორების უფლებამოსილება

გრანტის ბენეფიციარებს შეუძლიათ გრანტი გადასცენ ქვეკონტრაქტორებს საქართველოს შესყიდვების კანონმდებლობის მიხედვით 25,000 ა.შ.შ. დოლარზე ნაკლები თანხის შემთხვევაში. ხოლო 25,000 ა.შ.შ. დოლარისა და მეტი ღირებულების შესყიდვების დროს MCC-ს შესყიდვების გაიდლაინები უნდა იქნას გამოყენებული. კონსორციუმის პარტნიორებს არ შეუძლიათ პროექტის კონტრაქტორები იყვნენ.

ყველა მონაწილე, რომელსაც საქონლის, სამუშაოებისა თუ მომსახურების შესრულებაზე განაცხადის წარდგენა სურს, ვალდებულია:

- გაწეული საქმიანობა შეესაბამებოდეს MCC-ს შესყიდვების პრინციპებს, თუ ამავდროულად ეროვნული შესყიდვების პროცედურების დაცვაც ხდება, ან
- აკმაყოფილებდეს MCC პროგრამული შესყიდვების გაიდლაინებში მოცემულ მოთხოვნებს, თუ შესყიდვები 25,000 ა.შ.შ. დოლარზე მეტ თანხას საჭიროებს.

იხილეთ:

<https://assets.mcc.gov/guidance/mcc-guidelines-programprocurement.pdf>.

4.5 PICG საერთო საკითხებთან დაკავშირებული მოთხოვნები

MCC-სა და MCA-საქართველოს გააჩნია კარგად ჩამოყალიბებული პოლიტიკა, სტანდარტები და მოთხოვნები გარემოს დაცვის, პროფესიული ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების

სისტემების, ასევე სოციალური და გენდერული ჩართულობის რაც, სრულად უნდა იყოს გათვალისწინებული გრანტით დაფინანსებულ პროექტში.

ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი გრანტის ბენეფიციარებს პროექტის შესრულების დროს გარემოსა და სოციალური საკითხების მოთხოვნების განხორციელებაში დაეხმარება MCC-ს გარემოს დაცვის გაიდლაინების, MCC-ს გენდერული პოლიტიკისა და IFC-ს შესრულების სტანდარტების მიხედვით. ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი გამოავლენს და შეაფასებს გარემოსა და სოციალურ რისკებს და გრანტის ბენეფიციარების მონიტორინგსაც განხორციელებს. ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი გრანტის ბენეფიციარებს რჩევებს მიაწვდის პოლიტიკის, სტანდარტებისა და პროცედურების დაცვის შესახებ სხვადასხვა საინფორმაციო, ტრენინგის, შეხვედრების, მონიტორინგის, ვიზიტებისა და ტელეფონით, ელექტრონული და სხვა კომუნიკაციების მეშვეობით.

გრანტის ბენეფიციართა მხარდაჭერა და კონსულტაცია საჯარო საინფორმაციო თუ სამუშაო შეხვედრების, გრანტიორების ტრენინგებისა და ადგილზე მონიტორინგის ვიზიტების დროს მოხდება.

4.5.1 პროფესიული ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების სტანდარტები (OHSS)

პროფესიული განათლების სხვადასხვა სფეროებში პროფესიული ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების სტანდარტებს სხვადასხვა მნიშვნელობა ენიჭებათ, განსაკუთრებით კი საფრთხის შემცველ სფეროებში პრაქტიკული ტრენინგის, მეცადინეობებისა და კომპანიებში სტაჟირების დროს, სადაც შრომის პროცესთან დაკავშირებული რისკები მაღალია.

ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი დაასაქმებს კონკრეტულ ექსპერტს ნახევარ განაკვეთზე, რათა შეაფასოს პროფესიული ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების სისტემების პოლიტიკა, სტანდარტები, პირადი დამცავი აღჭურვილობა, ტექნიკური დანადგარები და პროცედურები, რაც პროფესიულ საგანმანათლებლო პროგრამებთან და სასწავლო პროცესებთან არის დაკავშირებული. ISWD-ის ექსპერტი გრანტის მიმღებთან განიხილავს ამ სტანდარტებთან დაკავშირებულ საუკეთესო გამოცდილების მაგალითებს, რომელიც მოიცავს პირადი დამცავი აღჭურვილობის შესყიდვას უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად თუ პროფესიული მასწავლებლების, სტუდენტებისა თუ სხვა შესაბამისი თანამშრომლების დაზღვევას და რეკომენდაციას გაუწევს საჭიროებისამებრ პროფესიული ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების ISO სტანდარტის მიხედვით სერთიფიცირებაში, ან საერთაშორისო დონეზე მიღებული სტანდარტების გატარებაში ტექნიკურ და პროფესიულ განათლებასთან დაკავშირებული პროფესიული ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების სტანდარტების კუთხით. რეკომენდირებულია გრანტის ბენეფიციარებმა პროფესიული ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების თავიანთი ხედვა განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს, ასევე საქართველოში მოქმედ სხვა მსგავს პროგრამებსაც გააცნონ.

4.5.2 გარემოზე ზეგავლენის შეფასება და დაცვა

MCC-ს გარემოს დაცვის გაიდლაინები საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის (IFC) გარემოსა და სოციალური მდგრადობის მოქმედების სტანდარტების მიხედვით არის შედგენილი, რაც ხელს უწყობს MCC კომპაქტის მდგრადობას და ეფექტურობას და აუმჯობესებს გარემოსა და სოციალური რისკების მართვის სტანდარტებს. კონცეფციების წარდგენის დროს აპლიკანტს ევალება წარმოადგინოს გარემოს შეფასების საკონტროლო კითხვარი (ჩეკლისტი). სრული განაცხადების (აპლიკაციების) წარდგენის დროს გარემოსა და სოციალური ზეგავლენის შეფასების ფორმის წარდგენაა სავალდებულო.

IFC-ის მოქმედების სტანდარტები სიღრმისეული და საერთაშორისო დონეზე მიღებული გარემოსა და სოციალური საკითხების სტანდარტებია, რომელიც რვა სხვადასხვა სტანდარტისგან შედგება. MCA-საქართველო ყველა მის საქმიანობას სტანდარტების მიხედვით განხორციელებს. IFC-ის

IFC-ის მოქმედების სტანდარტები იძლევა მითითებებს, როგორ უნდა გამოვლინდეს რისკები და როგორ უნდა მოხდეს მათი თავიდან აცილება, შემცირება და მართვა, როგორც საშუალება პროექტის მდგრადი შედეგების მიღწევისა. პირდაპირი ინვესტიციის შემთხვევაში (მათ შორის კორპორატიული ფინანსები, რომელიც ფინანსური შუამავლებისგანაა გაღებული) მოქმედების სტანდარტების გამოყენება გარემოსა და სოციალური რისკებისა და ზეგავლენის მართვის საშუალებაა. IFC-ის სხვა სტრატეგიებთან, პოლიტიკასთან და ინიციატივებთან ერთად მდგრადობის ჩარჩოსაც იყენებს, რათა კორპორაციის ბიზნეს საქმიანობა განვითარების გზით წაიყვანოს.

IFC-ის რვა მოქმედების სტანდარტი ერთად ქმნის სტანდარტების სისტემას, რომელსაც საგარანტო პროგრამა გამოიყენებს ფინანსური პროექტების განხორციელების დროს. ეს სტანდარტებია:

მოქმედების სტანდარტი 1: გარემოს და სოციალური რისკებისა და ზეგავლენის შეფასება და მართვა

მოქმედების სტანდარტი 2: შრომისა და სამუშაო პირობები

მოქმედების სტანდარტი 3: რესურსების ეფექტურობა და დაბინძურების პრევენცია

მოქმედების სტანდარტი 4: თემის ჯანმრთელობა, უსაფრთხოება და დაცულობა

მოქმედების სტანდარტი 5: მიწის შესყიდვა და იძულებითი გასახლება

მოქმედების სტანდარტი 6: ბიომრავალფეროვნების კონსერვაცია და ცოცხალი ბუნებრივი რესურსების მდგრადი მართვა

მოქმედების სტანდარტი 7: ადგილობრივი აბორიგენული მოსახლეობა

მოქმედების სტანდარტი 8: კულტურული მემკვიდრეობა.

როგორც წესი, საგარანტო პროგრამის შედეგების უმეტესობა ინტელექტუალური შინაარსის უნდა იყოს, თუმცა IFC-ის მოქმედების სტანდარტები მაინც რელევანტური იქნება ინფრასტრუქტურული კომპონენტის შემთხვევაში, იქნება ეს ასბესტის თუ სხვა საზიანო

მასალების გამოყენება, რომელიც გრანტის ბენეფიციარმა შეიძლება თავის საქმიანობებში ჩართოს. ყველა საწარმოში პროფესიული ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების ტრენინგისა და მოწყობილობების შეფასება ყველა საგრანტო პროექტის ფარგლებში განხორციელდება, მიუხედავად ინფრასტრუქტურაში ჩადებული ინვესტიციის არსებობისა. გარემოსა და სოციალური საკითხების შეფასება (ESA) MCC-ს გარემოსდაცვის გაიდლაინების მიხედვით უნდა ჩატარდეს.

ინტერვენციის მასშტაბიდან და ტრენინგის კურსის შემოღებასთან დაკავშირებული პოტენციური რისკის გათვალისწინებით, სხვადასხვა შემთხვევაში გარემოსა და სოციალური შეფასება შესაძლოა განსხვავებულად დეტალური იყოს პროექტის პოტენციური ზეგავლენიდან გამომდინარე. გარემოსა და სოციალური შეფასების ნიმუშის ფორმა უნდა იცავდეს MCC-ს მოთხოვნებს შემდეგი სავარაუდო თანმიმდევრობით:

- მოკლე შინაარსი
- მასშტაბი
- პოლიტიკა, იურიდიული და ადმინისტრაციული ჩარჩო
- პროექტის აღწერა
- ალერნატივების ანალიზი
- საბაზისო მონაცემები
- გარემოს და სოციალური ზეგავლენა
- გარემოს ზეგავლენის შემცირების ქმედება
- გარემოსა და სოციალური მართვის გეგმა
- კონსულტაცია.

დანარჩენი მოქმედების სტანდარტები პროექტის დაგეგმვისა და განხორციელების ფაზების დროს გამოიყენება.

ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი გარემოსა და სოციალურ საკუთხებთან დაკავშირებულ ტრენინგს ჩაატარებს სამუშაო შეხვედრებისა და განაცხადების წარდგენის ეტაპზე, ასევე ორგანიზაციების დაფინანსების შემდეგაც. ეს ტრენინგი მოიცავს ისეთ საკითხებს, როგორცაა MCA-საქართველოს გარემოსა და სოციალური მართვის სისტემა, გარემოსა და სოციალურ საკითხებთან დაკავშირებული მოთხოვნები კონცეფციისა და სრული განაცხადის მომზადების ეტაპზე, გარემოსა და სოციალურ საკითხებთან დაკავშირებული მოთხოვნები პროექტით გათვალისწინებული ინფრასტრუქტურული ინტერვენციების იდეის, ტექნიკური მხარისა თუ სამუშაოების ჩამოყალიბების დროს. ISWD - ის ტექნიკური დახმარების გუნდი გრანტის ბენეფიციარებს დახმარებას გაუწევს გარემოსა და სოციალური რისკების გამოვლენასა და შეფასებაში და რეკომენდაციებს მიაწვდის შესაბამისი საქმიანობების განხორციელებაში.

გრანტის ბენეფიციარებს ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი დეტალურ ფორმას⁶ მიაწვდის და ტექნიკური დახმარებას გაუწევს საგრანტო პროექტის საჩივრების განხილვის მექანიზმის ჩამოყალიბებასა და მიღებაში.

IFC-ის მოქმედების სტანდარტებისთვის იხ. ბმული: <http://www.mcc.gov/pages/activities/activity-two/environmental-and-social-performance#564>

MCC გარემოსდაცვითი გაიდლაინებისთვის იხ. ბმული: <http://www.mcc.gov/pages/about/policy/environmental-guidelines>

4.5.3 სოციალური და გენდერული ჩართულობა

ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი და MCA-საქართველოს სოციალური და გენდერული დირექტორი და თანამშრომლები განმცხადებლებსა და გრანტის ბენეფიციარებს თავიანთ საქმიანობებში სოციალური და გენდერული საკითხების ჩართვის უზრუნველყოფაში დაეხმარებიან ისე, რომ საპროექტო განაცხადის ფუნდამენტურად ცვლილება საჭირო არ გახდეს.

საქართველოში სოციალური და გენდერული ინტეგრაციის საკითხები პროფესიული განათლების სპეროში ძალიან მნიშვნელოვანია. MCC-ის გენდერული პოლიტიკის მიხედვით, MCA-ს სოციალური და გენდერული ინტეგრაციის გეგმა (SGIP) აქვს შემუშავებული, რომელიც სავალდებულო დოკუმენტია და რომელიც ადგენს, თუ როგორ უნდა იყოს გენდერული და სოციალური საკითხები გათვალისწინებული საქართველოს კომპაქტის ყოველ აქტივობაში. ეს დოკუმენტი გრანტის განხორციელების ყოველ ეტაპზე უნდა იყოს გათვალისწინებული, მათ შორის კრიტერიუმების დადგენა გამარჯვებული პროექტების გამოსავლენად, საგრანტო პროექტების განხორციელება და მონიტორინგი, და საუკეთესო პრაქტიკის მაგალითების გამოვლენა და გავრცელება.

საგრანტო პროგრამის სოციალური და გენდერული ინტეგრაციის გეგმაში ყურადღება უნდა გამახვილდეს:

- პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების პოლიტიკისა და პროცედურების მიხედვით ქალების, დაშორებულ ადგილებში მაცხოვრებელი ახალგაზრდების, შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე ადამიანებისა და სოციალურად დაუცველი პირების ჩართულობაზე პროფესიულ საგანმანათლებლო პროგრამებში.
- პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებებისა და მათი ბიზნეს სექტორის პარტნიორების ცნობიერების ამაღლებაზე მდებარეობითი სქესის მასწავლებლებისა და სტუდენტებისთვის. განსაკუთრებული საჭიროებების მქონე ადამიანებისთვის სამუშაო გარემოს პირობების გაუმჯობესებაზე როგორც სწავლების, ასევე სტაჟირებისა და დასაქმების დროს.

⁶ როგორც ინფორმაციის გამჟღავნების თავშია აღწერილი

- ისეთი პროფესიული და ტექნიკური სასწავლო პროგრამების შექმნაზე, რომელიც მოიცავს ინოვაციურ და პროაქტიულ მიდგომას ქალებისა და ეთნიკური უმცირესობების მიმართ და ისეთი პროფესიების შექმნაზე სადაც მათი რაოდენობა ნაკლებია.
- უმცირესობების ენებზე სასწავლო პროგრამებისა და კურსების მორგებაზე.
- სასწავლო პროგრამებისა და კურსების შექმნაზე შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებისთვის, შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე სტუდენტებისა და მასწავლებლებისთვის შენობებში, საკლასო ოთახებსა და სხვა ადგილებში შესვლისა და გადაადგილების შესაძლებლობების შექმნაზე, ასევე ვებ-პლატფორმების გამოყენებაზე.
- პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებში გენდერული სენსიტიურობის საკითხების მოგვარებაზე.
- ინდიკატორების შერჩევაზე და საგრანტო პროექტების მონიტორინგზე და საგრანტო პროექტების შეფასებაზე.
- საგრანტო პროექტების შედეგების ინფორმირებაზე და საუკეთესო პრაქტიკის მაგალითების შერჩევაზე და გავრცელებაზე.

4.5.4 საგრანტო პროექტის კომუნიკაცია, პროექტის ცნობადობა და ბრენდინგი⁷

ყველა გრანტის მიმღებს გადაეცემა **ბრენდირების სახელმძღვანელო** და გაიდლაინები, რომელთა დაცვა სავალდებულოა, ხოლო საჭიროების შემთხვევაში კონსულტაციების გავლა შესაძლებელია ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდთან, ISWD-ის კომუნიკაციის ექსპერტთან და MCA-საქართველოსთან. აღნიშნული პოლიტიკის სტანდარტებისა და მოთხოვნების დარღვევამ შესაძლოა დანახარჯების მიუღებლობა, კონტრაქტის განხორციელების დროებითი შეჩერება, ან კონტრაქტის სრულად შეწყვეტა გამოიწვიოს.

საგრანტო პროგრამით დაფინანსებული პროექტები, როგორც წესი, პილოტური ტიპისაა, რომელიც პროფესიული განათლების სექტორულ რეფორმას და ინოვაციური პრაქტიკის სხვადასხვა პროფესიულ სფეროში გატარებას ნიშნავს. სწორედ ამიტომ, პროექტის საქმიანობის ხაზგასმა და საჭირო დონეზე გაჟღერება, ასევე შედეგების კარგი გაშუქება მნიშვნელოვანია მიღწევების გავრცელებისა და MCA-საქართველოსა და MCC-ს საქმიანობებისთვის.

ამ მიზნით, საგრანტო პროგრამა პრიორიტეტულად მიიჩნევს საზოგადოებისა თუ კერძო სექტორის ინფორმირებას, შესაბამისი დაინტერესებული მხარეების ჩართულობასა და ა.შ. ამ კუთხით გრანტის ბენეფიციარებს ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი ურჩევს, თუ

⁷ <https://www.mcc.gov/pages/press/branding/mcc>

როგორ მოამზადონ დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობის გეგმები MCC, MCA-საქართველოსა და ISWD მოდელების მიხედვით.

ამ და ნებისმიერი სახის სხვა პრომოუშენის ტიპის აქტივობისას გრანტის ბენეფიციარებს მოეთხოვებათ დაიცვან MCA-საქართველოს პოლიტიკა, სტანდარტები და მასთან დაკავშირებული ინსტრუქციები.

გთხოვთ, გაითვალისწინოთ, რომ გარდა MCA-საქართველოს, MCC-სა და საქართველოს მთავრობის საგრანტო პროექტის მხარდაჭერისა, გრანტების ბენეფიციარებმა ISWD-ის პროექტისა და პროგრამის ბენეფიციარების ეფექტური პრომოუტირება უნდა გაითვალისწინონ.

პროექტის ცნობადობასთან დაკავშირებული მასალების განხილვა-დამტკიცებაზე პასუხისმგებელი MCA-საქართველოა. რაიმე საინფორმაციო, საკომუნიკაციო თუ ცნობადობის ხელშეწყობის მასალის შექმნამდე, აქტივობის დაწყებამდე ან შესყიდვამდე, გრანტის მიმღებმა ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდისა და ISWD-ს კომუნიკაციის ექსპერტების დასტური უნდა მიიღოს.

4.6 გადახდა

4.6.1 გრანტის გაცემა

საგრანტო თანხის გადახდა მოხდება გრანტის მიმღების მიერ პროექტის ნიშნულების/შედეგების მიღწევის შემდეგ, რაც პროექტის ბიუჯეტსა და განხორციელების გეგმაშია აღწერილი. ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი ადასტურებს, რომ საჭირო ნიშნულების/შედეგების ხარისხი, დასრულება და ვადები მიღწეულია და იღებს გრანტის მიმღების მიერ ხელმოწერილ საქონლისა და მომსახურების ქვითრებს, რომელთა საფუძველზეც ხდება თანხის გადახდა. პროექტის ბიუჯეტი და განხორციელების გეგმა ადგენს მეთოდს, რომლის მიხედვითაც მოხდება ნიშნულებზე მიბმული გადახდა, რომელიც შესაძლოა ორიდან ერთ ვარიანტს მოიცავდეს (ორივე მათგანი არის “შედეგებზე მიბმული გადახდის ვარიანტი”):

- პროექტის შესყიდვებზე გადახდა მომწოდებელს, ან
- ნიშნულებზე/შედეგებზე მიბმული გადახდა გრანტის მიმღებს.

4.6.2 ნიშნულებზე/შედეგებზე მიბმული გადახდის მექანიზმი

შედეგებზე მიბმული ყველა გადახდა დაკავშირებული იქნება გრანტის მიმღების მიერ პროექტის შესრულებაზე და შედეგების მიღწევებზე. გადახდა არ მოხდება, სანამ პროექტის ბიუჯეტსა და განხორციელების გეგმაში მითითებული ყველა შესაბამისი შედეგი არ იქნება მიღწეული. ნიშნულებზე/შედეგებზე მიბმული გადახდის ვარიანტები დაკავშირებულია შესყიდვების პროცედურის მოთხოვნებსა და შეზღუდვებთან.

ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი პასუხისმგებელი იქნება ყველა გრანტის ზედამხედველობაზე, განხორციელების პროცესის მონიტორინგსა და საქონლისა თუ მომსახურების მიწოდებაზე შემდეგი გადახდის ვარიანტებისთვის:

- “პროექტის შესყიდვების გადახდა მომწოდებლისთვის”: ამ ვარიანტის შემთხვევაში MCA-საქართველო გრანტის მიმღების სახელით განხორციელებს შესყიდვებს. ეს ვარიანტი ისეთ შემთხვევაში გვხვდება, როცა პროექტთან დაკავშირებული სამუშაოები, მიწოდება და მომსახურება 25,000 ა.შ.შ. დოლარი ან უფრო მეტია.
- “შედეგებზე მიბმული გადახდა გრანტის მიმღებს”: ამ ვარიანტის მიხედვით MCA-საქართველო პირდაპირ გრანტის მიმღებს გადაუხდის თანხას გრანტის მიმღების მიერ პროექტის ბიუჯეტსა და განხორციელების გეგმაში აღწერილი კონკრეტული პროექტის ნიშნულების/შედეგების მიღწევის შემდეგ. ეს ვარიანტი შესაძლებელია, როცა:
  - i. შედეგები და პროექტთან დაკავშირებული საქონელი და მომსახურება 25,000 ა.შ.შ. დოლარზე ნაკლებია
  - ii. ნიშნულებზე/შედეგებზე მიბმულ გადახდას ექვემდებარება სამშენებლო, სარემონტო, გარემოს ზეგავლენის შემცირების აქტივობები, პროექტის ბიუჯეტითა და განხორციელების გეგმით დამტკიცებული ხარჯები, რომელიც 25,000 ა.შ.შ. დოლარზე ნაკლებია.

მონიტორინგისა და შეფასების ვალდებულების ფარგლებში ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი გრანტის მიმღებს საქმიანობის დაწყებამდე და შემდეგ ამოწმებს, რათა დარწმუნდეს, რომ შესყიდვები MCC-ს შესყიდვების წესების მიხედვით ხორციელდება და რომ საქონლის შეძენაზე და მომსახურებაზე გაწეული ხარჯები თვალსაჩინოა და პროექტის სასარგებლოდაა გამოყენებული.

4.7 დამატებითი ინფორმაცია

განაცხადის წარდგენის მსურველებს შეუძლიათ კითხვები ქვემოთ მითითებულ ელექტრონულ ფოსტაზე გააგზავნონ არაუგვიანეს კონცეფციების წარდგენის ვადიდან 10 დღით ადრე, ხოლო წერილში უნდა მიუთითონ ამ კონკურსის ნომერი: helpdesk@pem-consult.de.

ISWD-ის ტექნიკური დახმარების გუნდი პასუხებს გასცემს დასმულ კითხვებს არაუგვიანეს კონცეფციების წარდგენის საბოლოო ვადიდან 5 დღით ადრე.

განმცხადებლებისთვის თანაბარი პირობების შექმნის მიზნით MCA-საქართველო წინასწარ ვერ გააკეთებს კომენტარს განმცხადებლის, პარტნიორისა თუ საქმიანობების უფლებამოსილების შესახებ.

კითხვები, რომელიც შესაძლოა სხვა გრანტის ბენეფიციარებისთვისაც რელევანტური იყოს, პასუხებთან ერთად გამოქვეყნდება შემდეგ ვებ-გვერდზე: <http://www.mcageorgia.ge/>